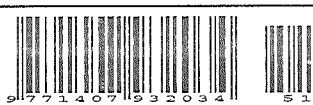

ISSN 1407-9321

Tiesas ir atvērtas sabiedrībai

● Preiļu rajona tiesā strādā tikai sievietes. Attēlā: (pirmajā rindā no kreisās) tiesneses palīdzē Janīna Utināne, Preiļu rajona tiesas priekšsēdētāja Anita Stikāne, tiesnese Irīna Beitāne, tiesas sēžu sekretāre Linita Sporāne, tiesneses palīdzē Rīta Boļšakova, (otrajā rindā) tiesas kūrjere Vija Pastare, tiesas priekšsēdētājas palīdzē Inese Romanovska, kancelejas vadītāja Elza Berga, arhīva pārzine Velta Kivleniece, tiesas sēžu sekretāre Anita Vilcāne. Fotografēšanās brīdī klāt nebija tiesnese Rīta Krēslīņa, tiesneses palīdzē Žanna Osipova, tiesas sēžu sekretāre Velta Švirkste, tulkotāja Valentīna Sunepa un apkopēja Marīta Jonāne. Foto: M.Rukosuļevs

Pagājušajā nedēļā notikušo «Juristu dienu» atvaros 12. decembrī arī Preiļu rajona tiesa rīkoja atvērto durvju dienu, aicinot pie sevis interesentus, lai sniegtu priekšstatu par tiesu darbu.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona tiesas priekšsēdētāja Anita Stikāne, atvērto durvju diena notika visās Latvijas tiesās un Tieslietu ministrijas pārraudzības iestādēs – Uzņēmumu reģistrā, Naturalizācijas pārvaldē un Valsts zemes dienestā.

Preiļu rajona tiesa telpās

Talsu ielas 2 trešajā stāvā atrodas kopš 1978. gada. Kopš 2001. gada 10. decembra kolektīvu vada Anita Stikāne, kas šajā amatā nomainīja ilggadējo Preiļu rajona tautas tiesas, bet kopš 1992. gada decembra – Preiļu rajona tiesas – priekšsēdētāju Jāni Svikliņu. Kolektīvā ir 15 darbinieki, tajā skaitā trīs tiesneši (aptuveni gadu viena tiesneša vieta ir vakanta).

Preiļu rajons kriminogēnā jū ziņā diemžēl nav no mierīgākajiem valstī. Smagāki kļūst izdarītie kriminālnozieģumi, arī civilīetas ir sarežģītākas, tiesnešiem bieži ir jāiz-

lemj lietas par procesuālo piespiedu līdzekļu piemērošanu (pārsvārā tie ir apcietinājumi, kratīšanas). Kā pastāstīja tiesas priekšsēdētāja A.Stikāne, kopš gada sākuma Preiļu rajona tiesā reģistrētas 229 krimināllietas un 915 civilīetas. Ik mēnesi katram tiesnesim jāizskata vidēji sešas krimināllietas un aptuveni 20 civilīetas. Tā ir samērā liela slodze, lai gan Latvijas lielākajās pilsētās izskatāmo lietu ir vēl vairāk.

Kā atvērto durvju dienā atzina Preiļu rajona tiesas darbinieki, šogad lielākais ieguvums ir ilgi gaidītais telpu re-

monts, iegādātas jaunas mēbeles, lielākajai daļai darbinieku ir jauni datori, notikuši datorapmācības kursi. Arī tiesneši pašlaik spriedumus un nolēmumus raksta ar datoru, atvieglota ir tiesnešu palīgu un tiesas sēžu sekretāru ikdiena.

Atbildīgā par atvērto durvju dienas norisi, arhīva pārzine Velta Kivleniece interesentiem pastāstīja par tiesas telpu izvietojumu, iepazīstināja ar tiesnešu, viņu palīgu, tiesas sēžu sekretāru, kancelejas un arhīva darbu.

L.Kirillova

● Sarunas Aglonā atklāj pārliecību un bažas
⇒ 2., 4. lpp.

● Trešdienas intervija ar Jaunaglonas arodvidusskolas bibliotekāri un skolas muzeja vadītāju Irēnu Ancāni
⇒ 3. lpp.

● Preiļu Sieviešu klubs dāvina svētkus pašiem mazākajiem
⇒ 5. lpp.

● Jaunieši laukos — savai un lauku nākotnei: Sutru pagastā
⇒ 6., 7. lpp.

● Atklājam sev Franciju, iepazīstot tās provinces
⇒ 8. lpp.

● Policijas ziņas
⇒ 10. lpp.

● Sludinājumi, reklāma
⇒ 12. lpp.

LOTERIJAS DALĪBNIEKA KARTE
Vēlos piedalīties «Preses balles», kas notiks 2004. gada 31. janvārī, ieejas kartes izlozē (jāatsūta līdz 25. decembrim)

(vārds, uzvārds)

(adrese)

Pievienoj klāt abonēšanas kvīti nr.

Šonedēļ nepastāvīgs laiks

Šonedēļ Latvijā būs nepastāvīgs laiks ar krāsām temperatūras maiņām, ziņo BNS. Snigs. Gaisa temperatūra nedēļas vidū pazemināsies līdz pat -10 grādiem naktīs. Gaisa temperatūra dienā svārstīsies vietām -2, -7, vietām -2, +3 grādu robežās. Nedēļas beigās būs silts.

REKLĀMA

VĒL NEBIJUŠAS ATLAIDES
medikamentiem higiēnas precēm kosmētikai
PREIĻU LAUVAS APTIEKA
no 17. decembra līdz 19. decembrim

**10% - 20%
ATLAIDE**

katram pirkumam neatkarīgi no summas
Lieliska iespēja ietaupīt!

Mūsu aptieka piedāvā:

- * Zemas cenas
- * Plašu medikamentu un higiēnas klāstu
- * Zāļu tējas un ārstniecisko kosmētiku
- * Medikamentus ar diferencētu apmaksu

Speciālais piedāvājums:

DOM PHARMAS produkcijas
DEGUSTĀCIJA
19. decembrī plkst. 10.00-13.00

Adrese: Preiļi, Turgus laukums 3, tālr. 5321210.

Darba laiks: 9.00-18.00

Visdārgākais pasaulē ir informācija.

Gribi būt informēts par notiekošo — lasi «Novadnieku», maksājot tikai Ls 2,05 mēnesī.

Tavs **NOVADNIEKS**

Uzmanību! «Novadnieka» abonēšana turpinās līdz 27. decembrim (ieskaitot).

NACIONĀLĀS ZINĀS

Par VOAVA līdzekļiem pārveidos 36 slimnīcas

Ministru kabineta sēdē apstiprināts to 36 lokālo un pārprofilējamo ārstniecības iestāžu saraksts, kuru iesniegtie projekti veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības uzlabošanai šogad saņems finansējumu no Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras (VOAVA) rezerves fonda. To vidū ir iestādes Līvānos, Dobelē, Bauskā, Ogrē, Saulkrastos un citur. Kā informē Veselības ministrija, slimnīcām kopumā atvēlēti 600 000 latu.

Piecas Eiropas valstis Latvijai sola brīvu darba tirgu

Tūlīt pēc iestāšanās Eiropas Savienībā Latvijas iedzīvotājiem atvērts būs tikai piecu esošo dalībvalstu — Lielbritānijas, Zviedrijas, Dānijas, Īrijas un Nīderlandes darba tirgus. Paredzams, ka pārējās izmantos ES doto iespēju noteikt pārejas periodu līdz septiņiem gadiem vai ierobežos piekļuvi darba tirgum ar drošības pasākumiem. Iestāšanās līgums arī Latvijai tāpat kā pārējām jaunajām dalībvalstīm ļauj piemērot līdzīgus ierobežojumus pret esošajām dalībvalstīm.

Vajadzēs atskaitīties par pirkumiem virs 700 latiem

Lai novērstu fiktīvo uzņēmējdarbību Latvijā, dažādu institūciju kopīgi veidota darba grupa plāno ierosināt grozījumus likumos, nosakot obligātu kontu deklarēšanu uzņēmējiem, kā arī ieviešot prasību fiziskajām personām piecus gadus saglabāt pirkumu apliecināto dokumentus, ja tā vērtība pārsniedz 700 latu. Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas novēršanas kontroles dienesta priekšnieka vietnieks Aldis Lieljuksis žurnālistiem sacīja, ka ar Iekšlietu ministrijas gādību izveidotā darba grupa fiktīvo uzņēmumu un noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas apkarošanai piedāvājis vairākus risinājumus. Speciālisti ierosina kontu reģistrāciju, uzņēmumu kontroles pilnveidošanu, kā arī pie zvērinātiem notāriem apliecināto dokumentu drošības paaugstināšanu. Satversmes aizsardzības biroja rīcībā esošajā fiktīvo uzņēmumu datu bāzē, kas vairāk ir operatīva rakstura, pašreiz ir 4676 uzņēmumi, kuri būtu uzskatāmi par fiktīvam kompānijām. Lieljuksis arī minēja, ka patlaban šiem uzņēmumiem atlikumā joprojām ir 53 909 pavadzīmes — rēķini. Tai pašā laikā fiktīvo uzņēmumu deklarēto darījumu apjoms šogad jau ir vismaz 86,3 miljoni latu, bet pērn tas bija 118,9 miljoni latu.

Bezdarba līmenis Latgalē ir visaugstākais

2003. gada novembrī bezdarba līmenis Latvijā salīdzinājumā ar 2003. gada oktobri ir palicis nemainīgs — 8,5%. Bezdarbnieku skaits novembra beigās bija 90 214 cilvēki. Uz 2003. gada 30. novembri bija reģistrēti 24 219 ilgstošie bezdarbnieki. Novembrī darbā iekārtojās 2 778 bezdarbnieki. Bezdarbnieka statuss šajā mēnesī piešķirts 8 672 Latvijas iedzīvotājiem. Vismazākais bezdarba līmenis novembrī bija Rīgas rajonā — 5,3%, Saldus rajonā — 5,6%, Tukuma rajonā — 6,1%, Ventspils rajonā — 6,2%, Ogres rajonā — 6,3%, Limbažu rajonā — 7,2%, Cēsu rajonā — 7,5%, Valmieras rajonā — 7,7% un Jelgavas rajonā — 7,9%. No pilsētām viszemākais bezdarba līmenis bija Rīgas pilsētā — 4,5%, Ventspils pilsētā — 7,9%.

Savukārt, visaugstākais bezdarba līmenis vēl arvien ir Rēzeknes rajonā — 28,2%, Ludzas rajonā — 26,8%, Balvu rajonā — 25,0%, Daugavpils rajonā — 22,4% un Preiļu rajonā — 21,6%.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

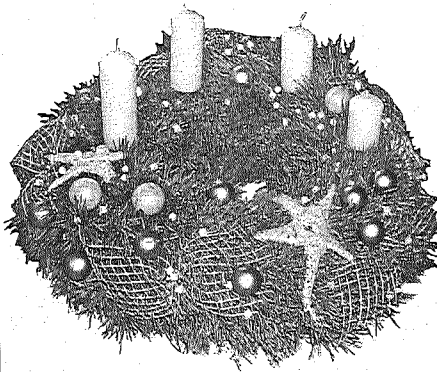
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Preiļu bērnu dārza «Pasaciņa» grupas «Kamenīte» audzēknes Artas un viņas māmiņas Ilgas Egļites darinātais Adventa vainags.

Skumjas pēc Dieva ir vērtīgākas nekā pasaulīgs prieks.

Sarunas Aglonā atklāj pārlicēbu un bažas

«Novadnieks» jau informēja, ka 12. decembrī Aglonā notika Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un četru topošā Aglonas novada pārstāvju sarunas par valdības pieņemto 102 novadu modeli. Sarunu noslēgumā svinīgi tika parakstīts protokols, kurā gan pašvaldību ministrs Ivars Gaģers, gan Aglonas, Grāveru, Šķeltovas un Kastuļinas pagasta pilnvarotās personas nonāca pie vienprātīga secinājuma, ka atbalsta valdības projektu par 102 novadu veidošanu, kurā ietverts arī Aglonas novads. Tomēr diskusiju laikā izskanēja arī bažas par to, ka pagaidām nebūt ne visi administratīvi teritoriālās reformas gaitas posmi ir pilnīgi skaidri, izkristalizējās uzdevumi, kas būtu risnāmi valdībai, kas — pašvaldību spēkiem.

Apvienošanās — ne vienas dienas lēmums

Pirmoreiz ideja par Aglonas novada, kurā ietilptu trīs Krāslavas un viena Preiļu rajona pašvaldība, veidošanu radās 1998. gada martā, kad pašvaldību vadītāji parakstīja sadarbības līgumu. 2002. gadā jau tika izveidotas kopīgas sadarbības iestādes, tajā skaitā arī Aglonas novada tū-

● Aglonas, Grāveru, Šķeltovas un Kastuļinas pagastu padomju deputātiem novadu veidošanas process vēl priekšā. Jācer, ka tas būs veiksmīgs. Foto: M.Rukusjuevs

risma informācijas centrs, kura uzdevums bija veidot topošā novada tēlu.

Kopīgi tika izstrādāti un jau realizēti arī vairāki projekti Valsts investīciju programmā (Aglonas vidusskolas, kas būs lielākā novada skola, renovācija), Reģionālajā fondā, PHARE, Sabiedrības integrācijas fondā un citur. Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streike uzskata, ka «tikai sadarbojoties var piesaistīt vairāk līdzekļu, it sevišķi tagad,

kad Latvijas varēs pretendēt uz Eiropas Savienības strukturfondū līdzekļiem».

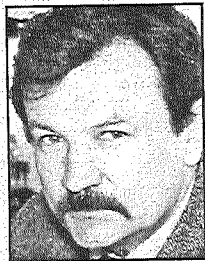
Pagastiem ir kopīgas problēmas

Sarunu gaitā ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārstāvjiem pašvaldības izteica savu satraukumu par to, ka pašu spēkiem un pašu rīcībā esošajiem finansu līdzekļiem novadu neizdosies izveidot tādu, lai, kā deklarēts likumā, iedzīvotāji justos labāk, nekā

dzīvojot atsevišķi nelielā pagastā. Daudz problēmu risināšanai pašvaldībām nepietiek naudas, piemēram, ceļu sakārtošanai novadā (no Šķeltovas pagasta līdz novada centram Aglonā pagaidām nav iespējams braukt pa asfaltētu lielceļu), medicīnas, sociālo un izglītības jautājumu risināšanai. Visās pašvaldībās nepieciešams sakārtot attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens un kanalizācijas sistēmu, jābūvē jauni ūdenstorni.

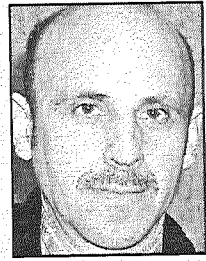
Turpinājums 4. lappusē.

Kāpēc jūs lasāt «Novadnieku» un kas tajā visvairāk piesaista?

VLADIMIRŠ IVANOVŠ, Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks:

— Aizņemties un lielās darba slodzes dēļ avīzi neizpētu tik pamatīgi, lai to varētu nopietni izanalizēt. Bez tam novada domē ir plašas iespējas iepazīties ar jaunākajiem notikumiem, tā ka esam lietas kursā par visu notiekošo. Taču «Novadnieku» regulāri pārskatu un sekoju galvenajām tēmām. Mani kā pašvaldības vadošo darbinieku visvairāk interesē informācija par novada un arī par rajona padomes darbu. Noteikti izlasu arī iedzīvotāju vērtējumus un viedokļus par novada dzīvi. Uzskatu, ka notikumi novadā tiek atspoguļoti pietiekoši apmērā. Diemžēl šis atspoguļojums bieži ir negatīvs, taču tāda ir demokrātija. Izlasu arī ielu aptaujas, iepazīstos arī ar redakcijas slēgām, bet tās, manuprāt, reizēm ir subjektīvas.

PĒTERIS ROŽINSKIS, partijas «Jaunais laiks» Preiļu rajona nodaļas koordinators:

— «Novadniekā» ir bagāta informācija par rajona dzīvi. Patīkami, ka to var izlasīt arī internetā mājas lapā. Tāda ir reti kurai Latgales avīzei. Esmu lepus par «Novadnieku», kuram ir sava mājas lapa. Patīk, ka «Novadnieks» asi iestājas pret nebūšanām, neatkarīgi no tā, vai tās ir valdībā, rajonā, vai novadā. Avīze neizdabā nekādiem politiskiem spēkiem. Taču kritika nav pārsāļta, tās nav par daudz. Arī liekulība un lieļšana avīzei ir sveša. Man patīk atvērtums «Ceņiba», kas aicina vairāk domāt par saviem līdzilvēkiem. Esmu iecienījis arī redakcijas slēgas. Daudz informācijas no avīzes var iegūt lauksaimnieki. Vairāk vēlētos lasīt par ne-tradicionālo medicīnu, padomus tautas dziedniecībā. Avīze man patīk, un es to regulāri abonēju.

VENERANDA CAUNE, Līvānu novada domes deputāte:

— Ar «Novadnieka» jaunākajiem numuriem iepazīstos fondā «Baltā māja». Šeit laikrakstu lasa arī daudzi citi Līvānu pensionāri, jo finansiālās iespējas ir ierobežotas un viņi nevar atļauties laikrakstus pasūtīt mājās. Es personīgi augstu vērtēju «Novadnieka» žurnālistu darbu. Jūs esat spējuši laikrakstā aptvert būtiskāko informāciju par notikumiem valstī, kā arī vietējās ziņas. Man ļoti patīk lasīt intervijas ar cilvēkiem, pat pazīstamās personās atklāju ko jaunu un interesantu. Vienmēr profesionāli pārsniegtas ir novadu un pagastu ziņas. Grūti pat nosaukt kādu mūsu dzīves sfēru, kas nebūtu atspoguļota laikrakstā. Tā turpināt!

ALEKSANDRS KARPENKO, Līvānu novada domes izpilddirektors:

— Kādreiz man vietējie laikraksti ne sevišķi patika, likās, ka nacionālie izdevumi ir saturīgāki. Kopš strādāju pašvaldībā, mana uztvere ir mainījusies. «Novadnieks» ir interesanta lasāmviela un neatpaliek no lielajām avīzēm, kurām ekonomiskais potenciāls ir daudz lielāks. Jums ir oriģināli temati, interesantas publikācijas, talantīgi žurnālisti. Lai saņemtu jaunāko informāciju, ir divas iespējas — internets un lielle dienas laikraksti. Taču nevienā no tiem nav jaunāko ziņu par to, kas notiek tepat pilsētā, kaimiņu pagastā vai rajona centrā.

Ikdienā bieži nākas saskarties ar dažādām negācijām, tāpēc labprāt vairāk lasītu pozitīvus rakstus, piemēram, par ceļojumiem. Ja laukā dubļi, tad grības atslēgties, lasot par saulaino Franciju vai Itāliju.

TREŠDIENAS INTERVIJA

Aglonas vēstures atslēgu glabātāja

— Cik jūs pazīstu un atceros, visu laiku esat saistīta ar Jaunaglonu, ar arodvidusskolu (kā nu kuros laikos tā tikusi saukta) un ar skolas muzeju. Acīmredzot Aglonas novada vēstures pētīšanai jūs dzīvē ir kāda īpaša vieta.

— Nav jau gluži tā, ka vienmēr esmu bijusi aizrautīga vēstures notikumu krājēja un pētītāja. Bija laiks, kad skolā muzeja vēl nemaz nebija.

Jaunaglonā esmu kopš 1960. gada, bet muzeju sāku veidot krietni vēlāk – 1978. gadā. Darba rezervju sistēmas valsts komiteja toreiz bija izdevusi rīkojumu, lai katrā, pat vismazākajā bibliotēkā, tiktu izveidota padomju tautas darba vai kauju slavas istaba. Tāda nu bija toreizējā politika. Tā es biju skolas bibliotekāre, nācās ķērties pie darba. Sāku ar daļam manā rīcībā esošām fotogrāfijām, ar traktoru detaļu šķērsgriezumiem un maketiem, kurus skolēni gatavoja darba rezervju tehniskās jaunrades skatēm.

Tagad jau nemaz nav iespējams saskaitīt, cik mājās esmu iegriezusi, ar cik cilvēkiem runājusi un kā pārliecinājusi, lai iegūtu savā īpašumā fotogrāfijas, dokumentus un dažādas lietas, kas savu patieso vērtību atklāj tikai tad, kad atrodas nevis nodzēstā albumā, nopusējusi plauktā, mājās bēniņā pažobelē, bet gan muzejā. No sākuma manas uzmanības lokā bija tikai Jaunaglonā. Vācu fotogrāfijas par skolas vēsturi, par dažnedažādiem notikumiem Jaunaglonā jau kopš irmo muižnieku Felherzanu laikiem. Tad nāca Pavloviči, vēlāk ar daudz plašāk pazīstamiem muižniekiem Reuti, kuru pēdējais pārstāvis atstāja Jaunaglonu un devās uz Franciju 1918. gadā.

Vairāku pēdējo gadu laikā esmu vākusi materiālus par visu Aglonas pagastu, bet pašlaik jau šķiet, ka tās robežas būtu jāpaplašina, jo veidojas Aglonas novads. Krājumu pilnveidošanai ir milzīgas iespējas – ievērojamākie cilvēki, ievērojamākie notikumi, dažādās okupācijas, tautas atmoda, «Baltijas ceļš», šodien. Kas cits apkopos materiālus par mūsu tautfrontiešiem, par Romas pāvesta Jāņa Pāvila XII vizīti Aglonā, par valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas apmeklējumu? Var jau būt, ka šodien jaunākie notikumi nemaz nelielas svarīgi, īpaši. Taču paies gadi desmit, divdesmit, un tie iegūs lielāku vērtību, nozīmi. Arī cilvēki nav mūžīgi, ja viņu piedzīvotais netiek dokumentēts, vienā mirklī tas var aiziet nebūtībā.

— Jūs veidotie krājumi aizņem vairākas telpas. Ik dienas tēnāk cilvēki. Vai esat rēķinājusi, cik daudz apmeklētāju iepazīšies ar jūsu savāktajiem materiāliem?

— Kopējo apmeklētāju skaitu es nevaru pateikt, tomēr manā rīcībā ir ziņas, cik audzēkņu beiguši mūsu skolu, — vairāk nekā 17 tūkstoši. Lūk, par viņiem es droši varu apgalvot, ka tie ir mana muzeja apmeklētāji. Katru gadu

1. septembrī visas pirmkursnieku grupas nāk uz muzeju, iepazīstini viņus ar galvenajām ekspozīcijām. Tad izstaigājam skolas apkārtni, es viņiem visu izrādu, bet vēlāk bērni jau paši nāk uz muzeju, meklē materiālus referātiem, kurša darbiem.

— Pastāstiet, lūdzu, par muzeja lielākajām un vērtīgākajām ekspozīcijām.

— Katram papīrītīm, katrai fotogrāfijai te ir sava vieta. Man ir daudz materiālu par Jaunaglonas meiteņu ģimnāziju, pārteikta ekspozīcija no Eihenbauma arhīviem, plašs materiālu klāsts ir par skolas vēsturi un par lielo Aglonas saimnieku Aloiziju Broku. Joprojām regulāri tiek ar viņa tuviniekiem. Arī šogad martā kopā ar Aglonas aktīvākajām sievietēm un skolas darbiniekiem aizbraucām uz Broka 105. dzimšanas dienas atceres svinībām. Apmeklējam Silenieku kapus Vāraklānos, baznīcu, muzeju, Broka dzimtas mājas. 15. augustā viņa tuvinieki katru gadu atbrauc uz Aglonu.

Tagad pirms Ziemsvētkiem kopā ar Aglonas vidusskolas bibliotekāri Māriti Beķi pošamies apciemot viņus. Tādas tikšanās ir nepieciešamas, ikreiz uzzinām ko jaunu, iegūstam jaunus materiālus muzejam. Tā mūsu īpašumā nonāca grāmatas, apbalvojumi – Trīsvaižņu ordenis, aizsargu Nopelnu krusts par darbu Tēvijai labā.

— Jūs minējāt, ka esat savākusi materiālus par Jaunaglonas arodvidusskolas vēsturi. Kādi bija šīs mācību iestādes pirmsākumi?

— Var uzskatīt, ka skolas vēsture sākās 1940. gada decembrī. Toreiz tika noorganizēti triju mēnešu kursi, kurus beidza 115 traktoristi. Vēlākos gados ar daudziem no viņiem mēs rīkojām tikšanās. Šie tālie notikumi saistās ar pagrīdnieces un Jaunaglonas pirmās komjaunietes Monikas Grigules vārdu. Viņas darbība tagad tiek novērtēta ļoti pretrunīgi, taču tie bija citi laiki un šī sieviete dzīvoja atbilstoši savai sirdsapziņai.

Otrā pasaules kara laikā skola nedarbojās. Atkāpjoties vācieši skolas ēkas nodedzināja. Atceros pēckara gadus, kad cauri Jaunaglonai gāju cīemos pie saviem radiem Brūveru sādžā. Ģimnāzijas ēka bija pussagruvusi, ar tukšām logu ailēm, kur tupēja kovārpi un ķērcas. Skriešus skrēju garām, jo man bija bailes.

Muzejā saglabājies pirmais Aglonas mehanizācijas skolas karogs. Skola bija profesionāli tehniskās izglītības valsts komitejas pārziņā, vēlāk – Zemkopības ministrijas pakļautībā. Gadu gaitā skolas nosaukums mainījās 11 reizes, mainījās arī direktori, pedagogi. Visi šie notikumi ir dokumentēti un ar tiem var iepazīties arī muzeja apmeklētāji.

Īpaša lappuse skolas vēsturē ir audzēkņu un pasniedzēju piedalīšanās neskarto zemju apgūšanā. No Karagandas atvesti vimpeli, goda raksti, fotogrāfijās var ap-

— Atbrauciet pie manis vasarā, kad viss zaļo un plaukst. Es jūs izvadāšu pa Jaunaglonu – pie katra sirma koka, pie katra sena mūra man ir savs stāsts stāstams.

Nepārspilēti, bet patiesi un no sirds izskan Jaunaglonas arodvidusskolas bibliotekāres un skolas muzeja vadītājas IRĒNAS ANCĀNES aicinājums. Viņa ir no tiem aizrautīgajiem cilvēkiem, kuri reiz, savu aicinājumu sastapuši, ir uzticīgi tam līdz mūža galam. Irēnas kundzei tā ir dzimtā novada vēstures izziņāšana, vērtību uzkrāšana un saglabāšana nākamajam paaudzēm.

● «Nav jau tā, ka visu mūžu esmu muzejā un bibliotēkā vien sēdējusi. Esmu teātri spēlējusi un ansambļos dziedājusi. Ar «Zilajiem viršiem» mūžu nodzīvojusi...» teic Irēna Ancāne. Foto: M. Rukosjēvs

lūkot, kā, kompartijas mudināti, jaunieši tur aizvadīja prakses mēnešus, piedaloties ražas novākšanā, arot papuves, cik smagi bija dzīves apstākļi. Tagadējiem jauniešiem padomju laiku sistēmu un toreizējos notikumus grūti izprast. Taču manai paaudzei tā nav tikai lappuse vēstures grāmatā, bet gan reāli pieredzētais un pārdzīvotais.

— Jūs esat ne tikai Jaunaglonas arodvidusskolas muzeja, bet arī ilggadēja bibliotēkas vadītāja. Šķiet, šie pienākumi viens otru papildina. Vai pietiek laika abiem darbiem?

— Skolā sāku strādāt 1960. gadā par audzinātāju. Kad 1964. gadā piedzima vecākais dēls, pārģāju uz skolas bibliotēku. Tā nu sanāk, ka pēc gada šajā amatā būs aizvadīti jau četrdesmit gadi. Smejos, ka nomainītos valdības vairs ne saskaitīt nevar, tikai mani no bibliotēkas nekādi neizdodas izkūpināt.

Bibliotēkā un muzejā paveiktais man nav atsevišķi sadalāms. Tāpat kā nevar atšķirt tās nakts stundas, ko esmu pavadījusi, kārtojot grāmatas vai zīmējot, līmējot, noformējot muzeja materiālus.

Pirms nedaudz gadiem skolas bibliotēkā bija aptuveni 60 tūkstoši grāmatu. Tagad bibliotēkā ir tikai nepilni 28 tūkstoši grāmatu eksemplāru, norakstījām visus *ļeņinus, staļinus, hruščovus un brežņevus*, atstājot tikai pa kādam eksemplāram, lai jaunieši redz, kāda veida literatūra kādreiz tika atzīta par visvērtīgāko.

Nesen piedalījāties Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts jaunatnes iniciatīvu centra rīkotajā skolu muzeju konkursā, mūsu veikumu novērtēja atzinīgi. Kādreiz ļoti populāra bija dažāda veida sacensība starp skolām, muzejiem. Par toreizējiem apbalvojumiem tagad daudzi kaunējas, bet tie taču piešķirti ne jau par slinko-

šanu, bet godīgu darbu, tāpēc neko neesmu izmetusi laukā.

Strādāju, spēkus nežēloju, vairāk vajadzēja par sevi padomāt... Bet ne jau es vienīgā tāda biju.

— Izglītības sistēmā godam nopelnīta pensija, nu varat atpūsties.

— Nē, es nevaru mājās nosēdēt. Man laikam tāda nemierīga daba, visu laiku kaut ko daru – te muzejā, te bibliotēkā. Ja apkārt tik daudz notikumu risinās, nevar taču tos palaist garām. Pēdējie desmit gadi bijuši īpaši piesātināti. Audzēkņiem nepieciešami visdaudzveidīgākie materiāli, viņi nāk pie manis un prasa palīdzēt. Katra grāmata un mapīte, katrs albums simtiem reižu rokās izauklēts. Muzejā un bibliotēkā visu laiku jauniešu pilns – te vajag materiālus referātiem par Aglonas ezeriem, te pilskalniem, te atkal par gadskārtu tradīcijām. Pilsētā viņiem būtu citas iespējas, bet Jaunaglonā?.. Jāiet uz muzeju. Pērn, piemēram, to apmeklēja arī 38 dažādu skolu delegācijas, domāju, ka viesiem likās interesanti.

Bija gadi, kad sēdējām bez apkures. Bija laiks, kad par savu darbu alga saņēmām četrdesmit latus. Bet runa jau nav par samaksu, saņemtu pietiekami lielu pensiju, varētu iztikt arī ar to. Baidos, ka padarītais aizies postā, jo pagaidām neesmu atradusi cilvēku, kas varētu stāties manā vietā. Vēl arī neesmu paspējusi visus savāktos materiālus apkopot. Šogad muzeja rīcībā ir nonākušas brīnišķīgas fotogrāfijas par Latvijas armijas bruņojumu pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados. Latvijas Kara muzeja darbinieki tās pētīja ar skaudību, viņu īpašumā tādu nemaz nav.

— Daudzi ir pārliecināti, ka darbs muzejā notiek tikai ar vecām grāmatām, dokumentiem, fotogrāfijām. Vai tiešām tā ir tikai tāda rakņāšanās vēstures pu-

— Nebūt nē. Vēsture, īpaši ne tik sena vēsture, tie ir arī cilvēki, kas joprojām atrodas mūsu vidū. Piemēram, Aglonas sieviešu ģimnāzijas bijušās audzēknes, kuras likteņu vējos izkaisītas pa visu pasauli. Viņu rakstītās vēstules joprojām nāk no Austrālijas, Čīles, Beļģijas, Lielbritānijas, Amerikas Savienotajām valstīm. Šīs sirmās kundzes savu bērniņu un skolas gadus atceras ar mīlumu, sūta uz skolas muzeju atmiņu pierakstus, vērtīgas grāmatas. Varbūt jaunatnei viņu piedzīvotais nešķiet saistoši, taču es cenšos bērniem atgādināt, ka īstenās vērtības atklājas tikai pēc gadiem.

Esmu cieši pārliecināta, ka viss, kas noticis ar mūsu tautu un mums pašiem, ir vērtīgs un saglabājams nākotnei. Ir svarīga gan senākā Aglonas novada vēsture, Otrā pasaules kara notikumi, gan kolhozu dibināšana un sociālisma laiki. Kāds pirms pāris gadiem Aglonā rīkotās nometnes «3 x 3» dalībnieks, iegriežoties muzejā, teica, ka labprāt atstātu mums kādu ziedošanu, taču viņam, lūk, nepatīkot «tie sarkanie krievi». Ar to viņš domāja par Aglonas novada atbrīvošanu no fašistiem kritušos padomju armijas karēivjus, kuru fotogrāfijas bija redzamas standā. Bet tā ir mūsu pagātne, pavisam reāla un īsta, ko nevar izvīrot, saplēst kā fotogrāfiju un izmest.

Arī manas ģimenes locekļu likteņus vēstures notikumi ir locījuši uz visām pusēm. Septiņpadsmit gadu vecumā kaujās pie Novosokolņņiem vāciešu pusē gāja bojā mans brālis. Pēc kura tika nodots, nepatīsi apvainots un arestēts tēvs. Viņu nošāva Rīgas Centrālcietumā. Tikai laimīgas nejaušības dēļ ģimene netika izvesta uz Sibīriju. Man tas viss ir izsāpējies – gan tuvu cilvēku zaudējums, gan varas vīru pārmetumi.

Sarunas Aglonā atklāj pārliecību un bažas

Sākums 2. lappusē.

Pašvaldību ministrs Ivars Gaters gan solīja, ka līdz šī gada beigām jābūt izstrādātai būtiski nepieciešamajai Valsts atbalsta programmai, kurā tiek plānots, ka katra novada infrastruktūras sakārtošanai valdība paredzēs 200 līdz 250 tūkstošus latu. Tomēr uz tūlītēju naudas saņemšanu pagaidām nav ko cerēt, jo nākamā gada valsts budžeta līdzekļi tam nav paredzēti. Ministrs gan solīja, ka tas būšot iespējams pavasarī, kad veiksmīgas nodokļu iekasēšanas gadījumā tiks izdarīti budžeta grozījumi. Tālākajā sarunu gaitā radās iespāids, ka jaunveidojamā Aglonas novada deputāti ministra teiktajam tā īsti arī nenoticēja.

Pārmaiņām nav jānotiek uz iedzīvotāju rēķina

Topošajam Aglonas novadam ir kāda īpatnība. Tas veidojas nevis uz viena, bet divu rajonu – Preiļu un Krāslavas – pašvaldību bāzes. Mainīsies privātpersonu un juridisko personu adreses. Uz kā rēķina tas notiks, kuram rajonam mēs galu galā būsīm piekritīgi, jautā Krāslavas rajona Grāveru pagasta padomes deputāte Marija Rabkeviča. Krāslavas rajona Šķeltovas pagasta padomes un arī Krāslavas rajona padomes priekšsēdētājs Andris Badūns ir nobažījies par to, kā strādās policija, ugunsdzēsēji, valsts nodarbināti-

bas aģentūra, vides pārvalde un citas ministriju teritoriālās iestādes. Jukas var būt lielas, jo arī līdz šim ministrijas savas teritoriālās iestādes ir veidojušas, kā nu kurai šķitis labāk un pareizāk. Abos rajonos ir viena Lauku atbalsta dienesta reģionālā iestāde, bet, piemēram, slimokases dažādas – Preiļu rajonā tā ir Daugavas slimokase, bet Krāslavas rajonā – VOVA Latgales filiāle.

Taisiet savu Aglonas rajonu – tik kuriozu atbildi Andrim Badūnam sniegusi kāda no ministrijām, uz kurām bija izsūtītas vēstules ar lūgumu skaidrot situāciju. Ivars Gaters klātesošos deputātus un pašvaldību vadītājus pārliecināja, ka šai problēmai tikšot pievērsta īpaša pašvaldību ministrijas un nozaru ministriju uzma-

nība. Kad būs skaidras visu novadu robežas, tad varēs runāt arī par izmaiņām rajonu robežās, viņš teica.

Taču rajoni kā administratīvi teritoriālas vienības pastāvēs tikai līdz 2005. gada martam, kad paredzētas kārtējās pašvaldību vēlēšanas. Šajā laikā arī jābūt skaidram, kā tiks noteikti valsts reģioni. Taču visām iestādēm jābūt vienā teritoriālajā piekritībā, teica ministrs. Viņš arī solīja, ka iedzīvotāju adresu maiņai, kā arī citu dokumentu nomainīšanai jābūt valsts reģistru pārziņā un iedzīvotājiem par to nenāksies maksāt. Šajā sakarā Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājs Helēns Streičes vietnieks Edgars Kudiņš gan puda satraukumu, ka visos jautājumos ministrs nepalīdzēs. Kur, ko un kā darīt, būs jālemj arī pašiem deputātiem, jo atbildību par rezultātiem iedzīvotāji prasīs ne jau no ministra, bet gan pašiem deputātiem.

Sarunu gaitā izskanēja arī jautājums par to, kāda būs vēlēšanu kārtība, lai jaunizveidotajos novados domēs proporcionāli tiktu pārstāvētas visas apvienotās teritorijas, ne tikai spēcīgākais un aktīvākais centrs.

Novada robežas ir atvērtas

Aglonas novada veidotāji savu pašvaldību uzskata par Latgales centru un jau bija izsūtījuši aicinājumus pierobežniekiem piedalīties

novada veidošanā. Tādi aicinājumi sūtīti gan uz Krāslavas, gan Preiļu un Rēzeknes rajona tuvākajām pašvaldībām. Pagaidām gan nekāda atsauce nav sagaidīta, lai gan izskanēja doma, ka daļa kaimiņos esošā Rušonas pagasta iedzīvotāju, kuru mājas atrodas agrāk vēsturiski Aglonas pagastam piederējušajā teritorijā, labprātāk iekļautos tieši Aglonas, nevis iecerētajā Riebiņu novadā. Lai gan pašlaik likumdošana neparedz iespējas «atšņāpt» daļu no kādas pašvaldības un pievienot to citai, arī šādi problēmai iespē-

jams savs juridisks risinājums, deputātiem skaidroja gan ministrs Ivars Gaters, gan pašvaldību attīstības departamenta direktors Arvīds Pilēģis.

□□□

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sarunas par novadu veidošanu simboliski tika sāktas Aglonā, kas Latvijā ir ļoti atpazīstama vieta. Jaunais novads pēc pāris gadiem var kļūt par Latgales pērli. Taču process vēl ir tikai pašā sākumā.

L.Kirillova

Latgalē atšķirīgi viedokļi par 102 novadu modeli

Latgales pašvaldību vadītājiem par reformu nav vienprātības – daļa to uzskata par nenovēršamu, daļa par vēl diskutējamu, informē LETA.

Preiļu rajona Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps pārliecināts, ka pagasta pašvaldība iedzīvotājiem sociālo jautājumu risināšanā var sniegt lielāku palīdzību nekā pilsētā. «Gribētos redzēt reālu ieguvumu pagastiem pēc apvienošanās, piemēram, asfaltētu ceļu līdz katra pagasta centram. Tad varētu padomāt,» aģentūrai LETA sacīja Zeps. Viņš puda atzīnību par attīstību bijušajā Rožupes pagastā, kas pievienojās Līvānu novadam, tomēr atzina, ka pagaidām Rudzātu pašvaldība novadam nesteigsies pievienoties.

Līvānu novada domes preses sekretāre Ginta Kraukle piebilda, ka Līvānu novads izveidojis veiksmīgu pašvaldības struktūru, kas ļāvis saglabāt un pat uzlabot sociālo, kultūras, izglītības un veselības iestāžu darbu bijušajos pagastos.

Savukārt Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētājs Juris Začests, runājot par 102 novadu modeli, puda pārliecību, ka «tā ir tikai atrakstīšanās ar šādu projektu». Viņaprāt, veidojot novadus, to budžets tomēr būs nepietiekams, lai ar pilsētām konkurētu ar infrastruktūras sakārtošanu, kā arī nepietiekamā budžeta dēļ tie nevarēs apgūt strukturālo fondu līdzekļus.

REKLĀMRAKSTS

Elektroenerģijas lietotājiem ir izdevība izvēlēties sev izdevīgāko tarifu

Latvijas iedzīvotāji jau informēti, ka ar nākamā gada 1. janvāri tiek noteikti jauni elektroenerģijas tarifi, kā arī ieviesta jauna tarifu sistēma, kas ļaus elektroenerģijas lietotājiem izvēlēties sev izdevīgāko un ērtāko.

Lai jums būtu vieglāk saprast un izvēlēties sev piemērotāko tarifu, piedāvājam ieskatu biežāk uzdoto jautājumu atbildēs VAS «Latvenergo» klientiem.

Kur un kā var samaksāt par patērēto elektroenerģiju?

— Samaksāt rēķinu par patērēto elektroenerģiju jūs varat:

✓ Latvijas pasta nodaļās, bankās un VAS «Latvenergo» norēķinu vietās;

✓ VAS «Latvenergo» mājas lapā: <http://imaksa.energo.lv>;

✓ izmantojot internetbanku pakalpojumus.

Vai, paaugstinoties tarifam, visi iedzīvotāji saņems rēķinu pa pastu?

— Līdz ar jauno tarifu ieviešanu norēķinu kārtībā iedzīvotājiem izmaiņas nav gaidāmas, t.i., klienti, kuri līdz šim ir izmantojuši norēķinu grāmatiņu, to varēs darīt arī turpmāk. Vienīgā izmaiņa ir tā, ka jaunā tarifa T - 1 vienas kilovatstundas enerģijas cena būs 0,04500 Ls/kWh līdzšinējo 0,03900 Ls/kWh vietā (abas cenas uzrādītas ar pievienotās vērtības nodokli).

Tarifa T - 2 lietotājiem (ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu virs 40A) norēķinu grāmatiņas nav jāizmanto. Šo klien-

tu skaitītāju rādījumus VAS «Latvenergo» apkopo centralizēti un sagatavo klientam rēķinu, kas, izmantojot pasta pakalpojumus, tiek nosūtīts klientam. Arī tarifa T - 3 lietotājiem (neatkarīgi no ievadaizsardzības aparāta strāvas lieluma) norēķinu grāmatiņas nav jāizmanto, jo klientiem rēķini tiks izsūtīti elektroniski.

Cik bieži drīkst mainīt izvēlēto tarifu? Kāpēc tarifs mainās tieši pie 40 A?

— Lietotājam atkarībā no elektrotietaisies atļautās slodzes lieluma vai ievada aizsardzības aparāta lieluma, pieslēguma vietas un sprieguma pakāpes, ir tiesības izvēlēties savai darbībai vispiemērotāko tarifa variantu, ievērojot tajos noteiktos ierobežojumus — pieslēguma fāžu skaitu, atļautās slodzes lielumu u.c.

Cik bieži drīkst mainīt izvēlēto tarifu, nav noteikts, taču atkārtota maiņošana nozīmē arī papildu izdevumus.

Vai varu izvēlēties, cik bieži apmaksāt rēķinu — 12, 6 vai 4 reizes gadā?

— Saskaņā ar Elektroenerģijas

piegādes un lietošanas noteikumiem iedzīvotājiem ir jāsamaksā rēķins par norēķinu periodā patērēto elektroenerģiju mēneša laikā pēc norēķinu perioda beigām, tas ir, jāmaksā katru mēnesi.

Ipašos gadījumos — sezonas lietotājiem, kā arī tādiem lietotājiem, kuru elektroenerģijas patēriņš ir mazs, var būt noteikti citi samaksas termiņi.

Vai klientam ar «vasarnīcas režīmu» gada maksa par amperāžu tiks aprēķināta tikai uz sezonu, kad tiek reāli lietota elektroenerģija, vai uz visu gadu?

— Maksa par ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu, tas ir, par ampēriem, jāmaksā katru mēnesi, arī tad, ja elektroenerģija šajā periodā netiek patērēta.

Kur var iepazīties ar jaunajiem elektroenerģijas tarifiem?

— Lietotāji saņems informatīvos bukletus, bet papildus informāciju var meklēt masu medijos, «Latvenergo» un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas mājas lapā internetā.

SPRK apstiprinātos tarifus publicēja 2003. gada 21. oktobrī laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» nr. 146 (2911) 4. lpp. Tarifos T-6 un T-7 21. oktobra publikācijā bija ieviesusies drukas vai make-tēšanas kļūda, kura tika labota

23. oktobra laikraksta numurā 4. lpp. «Latvenergo» un SPRK mājas lapās tarifi jau ir pieejami. «Latvijas Vēstnesī» elektroenerģijas realizācijas gala (diferencētajos) tarifus «Latvenergo» publicēja 29. oktobrī.

Kā var atteikties no pieprasītās jaudas?

— Lietotājam jāiesniedz rakstisks atteikums klientu apkalpojošā elektrotīklu rajonā un uz tā pamata tiks noformēts akts par atļautās slodzes noteikšanu. Lietotāja elektrotietaisies ievadā «Latvenergo» uzstādīs vienlaicīgi atļautās slodzes lielumam atbilstošu ievadaizsardzības aparātu un nepieciešamības gadījumā pārkārtos elektroenerģijas komercuzskaiti, bet komercuzskaites pārkārtošanas un ievadaizsardzības aparāta nomainīšanas izmaksas jāsedz lietotājam.

Kas maina ievadaizsardzības aparātus?

— Ievadaizsardzības aparātus maina Latvenergo personāls, nomainīšanas izdevumi jāsedz elektroenerģijas lietotājam.

Ko nozīmē maksa par ievadaizsardzības aparātu?

— Lietotāja vienlaicīgi atļautās slodzes lielumu ierobežo ievadaizsardzības aparāts (automātslēdzis, drošinātāji un tml.). Maksa par ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu atspoguļo daļu no elek-

troenerģijas sadales pastāvīgār izmaksām — pamatlīdzekļu nolietojumu, remontiem, uzturēšanas izdevumiem, materiāliem, darba algām, nodokļiem u.c. Tā ir maksa par gadā laikā izmantošanai vienlaicīgi atļauto slodzi kātrā objektā, atbilstoši tā ievadā uzstādītajam ievadaizsardzības aparātam. Maksa aprēķināma Ls/A/gadā (latos par 1 ampēru gadā), tās lielums ir atkarīgs no tarifa veida un pieslēguma sprieguma pakāpes.

Maksa par ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu ir tarifa sastāvdaļa. Tā ir jāmaksā visiem lietotājiem, kas izvēlējušies tarifu T-2, T-3, T-4, T-5, T-6, T-7 vai T-8.

Cik lielā mērā esam atkarīgi no citās valstīs saražotās elektrības?

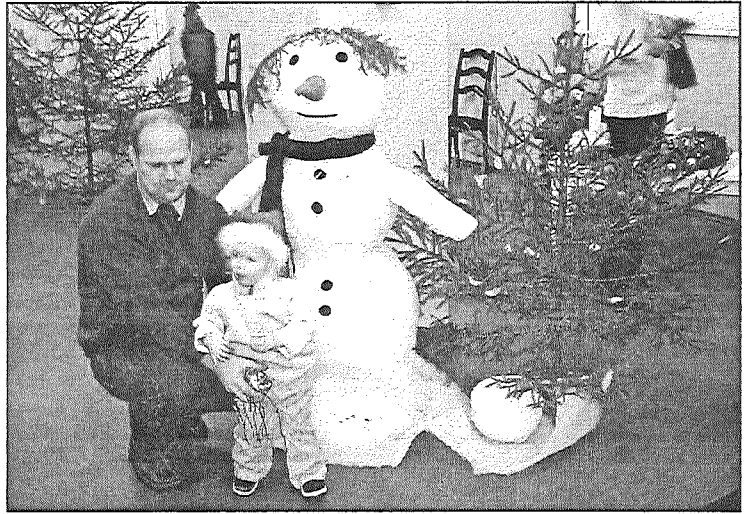
— Latvenergo elektroenerģiju ražo Daugavas hidroelektrostacijās, Rīgas termoelektrostacijās, kā arī Aiviekstes HES un Ainažu vēja elektrostacijā. Tomēr «Latvenergo» ģenerējošās jaudas ir nepietiekamas, lai visu gadu pilnībā nodrošinātu Latvijas patērētājus ar elektroenerģiju pieprasītājā daudzumā. Lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotājus un uzņēmumus ar elektroenerģijas pieprasījumu, Latvenergo papildus savās ražotnēs saražotajai elektroenerģijai iepērk to arī no kaimiņvalstu (Igaunijas, Lietuvas un Krievijas) energokompānijām.

PASĀKUMI

Preiļu Sieviešu klubs dāvina svētkus pašiem mazākajiem

● Katra no Preiļu Sieviešu kluba dalībnieču sagatavotajām dāvaniņām sarīkojuma «Ziemassvētku brīnums» mazajiem viesiem slēpa kādu jauku pārsteigumu. Kuru izvēlēties?

● Patiesam svētku priekam Preiļu kultūras nama zālē gan pietrūka īstas, dzīvas, smaržīgas, skaisti rotātas eglītes. Vecāki kopā ar saviem mazuļiem atmiņai fotografējās pie kāda no vestibilā esošajiem sniegavīriem, kuriem izkušana nedraud arī šī gada decembra lietavās.

Svētku prieku un iespējas būt sev līdzīgā sabiedrībā jaunajām Preiļu novada māmiņām un viņu mazuļiem līdz divu gadu vecumam dāvināja Preiļu sieviešu klubs. Novada kultūras namā notika sarīkojums «Ziemassvētku brīnums», kurā dāvaniņas, kā arī augļi un saldumi cienastam bija sagādāti par Sieviešu kluba dalībnieču ziedojumiem. Šo svētku priekšdarbu palīdzēja arī Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» audzēkņi, kas bija sagatavojuši iestudējumu par cimdīņu.

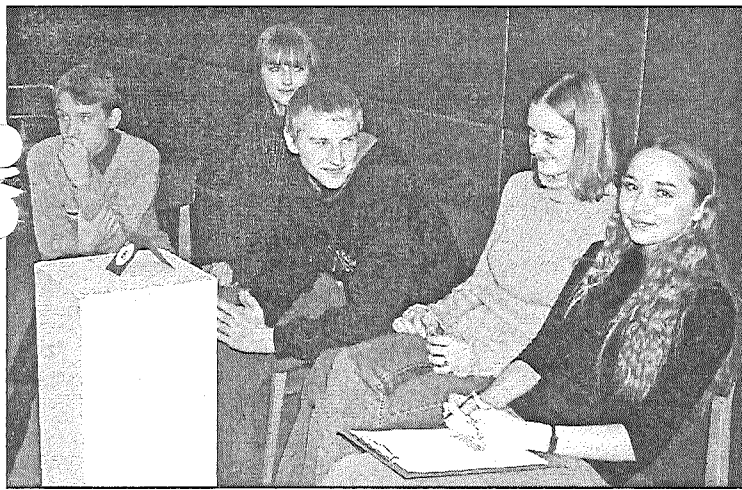
Uz sarīkojumu «Ziemassvētku brīnums» bija uzaicināti 105 novada bērni, — 46 meitenes, 59 puikas, un lielākā daļa no viņiem vecāku, brāļu un māsu pavadībā arī bija ieradušies. Daļa kā aktīvi

rotalās gājēji un ieinteresēti notiekošā vērotāji, bet daļa māmiņām uz rokām, ar pudelītēm, knu-pišiem un rezerves pamperiem.

Vecāki saviem mazajiem bija sarūpējuši skaistus svētkus tērpus. Dažas jaunkundzītes rosījās baltās prinčesū kleitās, bet citas atkal mēģināja spert pašus pirmos soliņus laka korpītēs un mežģiņu vakarkleitās. Savās maskās brīvi un atraisīti jutās arī tie bērniņi, kuri ar vecāku palīdzību bija pārvērtušies par āzišiem, lapsām, rūķišiem.

Preiļu sieviešu kluba rīkotā labdarības akcija — Ziemassvētku sarīkojums pašiem mazākajiem bērniem un viņu māmiņām notika jau septīto gadu pēc kārtas. Šajā laikā pie svētku eglītes aicināti 800 bērni un viņu māmiņas.

Rudzātieši un līvānieši viens otram nepiekāpās

● Jaunie erudīti no Preiļu Valsts ģimnāzijas gatavi atbildēt uz jautājumiem. Foto: M.Rukosuļevs

Nepieredzēti spraiga cīņa par uzvarētāja titulu izvērtās rajona bērnu un jauniešu centra rīkotajā konkursā «Erudīts» vidusskolēniem.

Konkursa pirmajā kārtā vienādu — maksimālo punktu skaitu ieguva divas komandas: Līvānu 1. vidusskolas un Rudzātu vidusskolas pārstāvji. Sacensības erudīcijā nācās turpināt ar papildspēli, kurā konkursantiem bija jāatbild uz vēl astoņiem jautājumiem. Zināšanu līmenis arī šoreiz izrādījās apbrīnojami līdzīgs. Tāpēc tika piešķirtas divas pirmās vietas, un ar uzvarētāja titulu mājup atgriezās gan līvānieši, gan rudzātieši. Līvānu 1. vidusskolas komandas kapteine bija Inese Ruļuka, bet skolēnus konkursam sagatavoja Sandra Maskalāne un Anna Kurciša. Rudzātu komanda sacentās sava kapteiņa Sanda Vilcāna vadī-

bā, bet konkursam gatavojās pedagoga Ēvalda Kārķļa vadībā.

Otro vietu konkursā «Erudīts» izcīnīja Preiļu Valsts ģimnāzijas pārstāvji (kapteinis Jānis Timošenko, skolotāja Natālija Pīzele), bet trešā vieta pienācās Aglonas vidusskolēniem (kapteine Ilma Valaine, pedagoģe Lilija Meldere). Novērtējot komandu mājas uzdevumu «Sveiks, Eiropā!», atzīnības saņēma Līvānu 1. un 2., Preiļu 2. vidusskolas, Preiļu Valsts ģimnāzijas komandas.

Konkursā «Erudīts» pavisam piedalījās deviņas komandas. Šī gada tēma bija par jaunajām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Jauno erudītu spēles laikā komandas izvēlas piecus jautājumus, uz kuriem ir doti atbilstoši varianti. Lielāku punktu skaitu iespējams iegūt, ja komanda atbildes gatavošanai neizmanto piedāvātos variantus.

Svētku gaidīšanas svētki

Egles buntojas

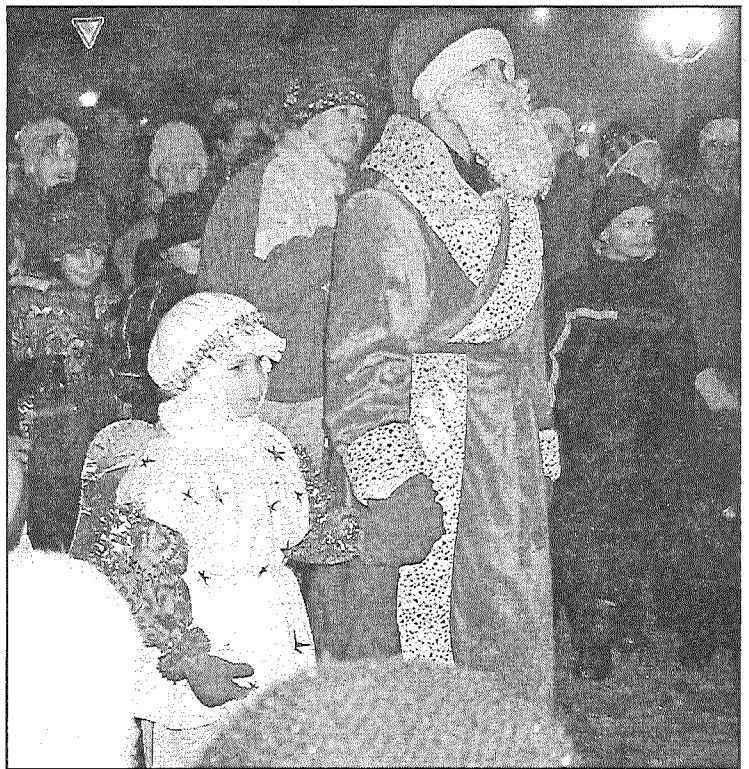
Egles šogad buntojas, secināja kāds no Ziemassvētku egles iedzīnināšanas ceremonijas skatītājiem Preiļu centrā pēc tam, kad «galvenā persona» — egle iemirdzējās, nodzisa un vairs nekādi nebija pielabināma atkal spīdēt un mirdzēt svētku rotā. Nu, ja. Atcerēsimies kaut vai egles iedzīnināšanu Londonā, lepnākajā tirdzniecības centrā, kur zaļā skaistule demonstrēja savas kaprīzes un neiedegās pēc pirmās pavēles.

Lai nu kā, bet ar Preiļu galveno egli tagad viss ir kārtībā, tā mirdzina savas lampiņas un atgādina, ka svētku gaidīšanas svētki sākušies arī pie mums.

Egles iedzīnināšanas ceremonija Preiļos pulcināja daudz iedzīvotāju, kā arī Rūkus, Sniegavīrus, Slidotāju un Slēpotāju, Ziemassvētku vecīti un Engēli. Klātesošos sveica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Bet visi interesenti varēja saņemt Sniegavīru avīzi «Pika», kurā sniegta informācija arī par Ziemassvētku bērnu darbnīcām un iespējām lietderīgi pavadīt līdz svētkiem atlikušās dienas.

Radošās darbnīcas vērušas durvis

Preiļu novada kultūras nama otrā stāva telpas atvērtas bērniem un pārtapušas par noslēpumainām darbnīcām, kurās var veidot, dziedāt, burties, gleznot, gatavot. **Pirmdien** šeit bija «Buramā diena», **otrdien** — «Rotājumu diena». **Trešdiena** ir atvēlēta kārumiem, jo darbnīcu apmeklētāji var mācīties, kā skaisti uzklāt

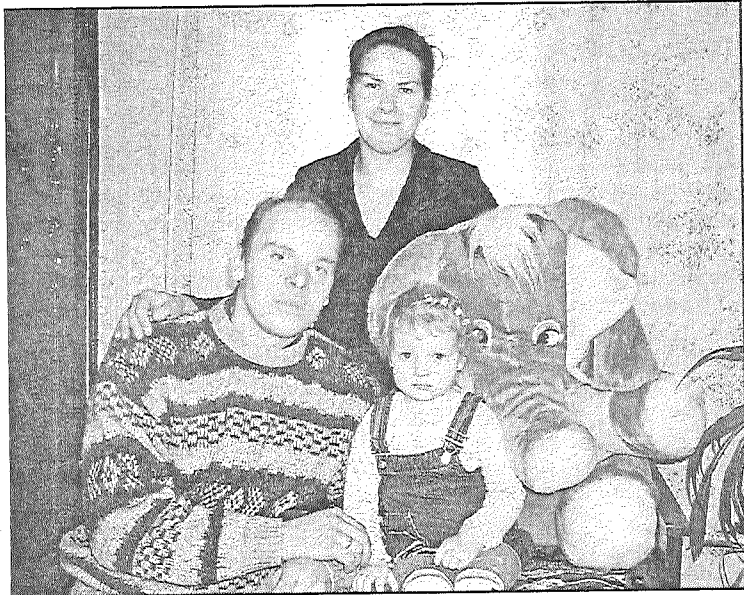
● Pie preliešiem un svētku egles ieradies Ziemassvētku vecītis un Engēlis.

svētku galdu un veikli pagatavot kādu kārumu. **Ceturtdien**, 18. decembrī, būs «Spēlējamā diena», kad varēs iemācīties spēlēt mūziku, kā arī dziedāt kopā ar «Smaidiņiem» un «Lāsītēm». **Piektdien**, 19. decembrī, paredzēta «Medus diena». Bērni varēs klausīties biškopja Genādija Kizlo stāstus par bitēm, nogaršot medu, veidot vaska sveces, stāstīt «lāču» pasakas. Nevajag aizmirst līdzī paņemt savu karoti un mīļāko pasaku grāmatu. **Sestdiena** būs «Meistaroja-

mā diena», kurā visi atnākušie mācīsies gatavot dāvanas, bet **svētdien** — «Svētku sagaidīšanas dienā» būs apskatāms, mammām un tētiem parādāms viss, kas pa nedēļu paveikts. Notiks arī svētku koncerts.

Projektu realizē Preiļu novada kultūras centrs sadarbībā ar rajona bērnu un jauniešu centru, sabiedriskajām organizācijām «Glābiet bērņus», «Mūsmājas», mākslas studiju «M», Preiļu arodvidusskolu, SIA «Arka».

SUTRU PAGASTĀ

Jaunie zemnieki
sapņo par ceļu un tiltu

● Mežāres mājas jaunie saimnieki: Litavnieku ģimene — Aksana un Vitālijs audzina meitiņu Žaneti ar cerību, ka līdz «Bīrzēm» kādreiz vedīs labs ceļš, kas sekmēs visus saimniecības darbus.

Uz zemnieku saimniecību «Bīrzes» nav ceļa. Ir divas iespējas, vai nu vizināties tālāk, meklējot mājas, pie kurām ērti piebraucams, vai arī saņemties kājāmiesānai, pamatīgām attālumam, lai paskatītos, kā jauni ļaudis saimnieko šādos apstākļos. Izvēlamies otro variantu.

Problēmas ar ceļu ir arī galvenās rūpes, kas nomāc «Bīrzes» saimnieku VITĀLIJU LITAVNIEKU un viņa sievu AKSANU. Ja tas būtu atkarīgs vienīgi no Vitālija, zemnieks mēģinātu kaut ko darīt. Diemžēl pāri Vitālija zemes īpašumam tek Feimanka, upe, kurai māju tuvumā nav tilta. Ierīkots vienīgi šaurš gājēju tiltiņš. Kapitāla tilta būve zemniekam vien nav pa spēkam, fondi un bankas, kurās līdz šim griezies pēc palīdzības, pretimnākšanu nav izrādījuši. Saimniecībai nav piekļūstams arī no otras puses, jo tur neaurbraucams mežs, kā arī kaimiņienes tāds pats īpašums bez ceļa un tilta. Mājās kādreiz saimniekoja Vitālija vecāki. Kolhozu laikos pēc ceļa līdz šai vietai Ragavikos pārāk lielas vajadzības nebija. Tagad stāvoklis pavisam citāds. Saimniecībai ir sava tehnika, ar ko jānokļūst arī upes otrā pusē, bet pats galvenais — aprūtināta produkcijas nogāde pārstrādei vai pārdošanai.

Ierodoties Litavnieku mājās, sastopam smago automašīnu ar aprikojumu, kas piesardzīgi un lēnītēm virzās uz upes pusi, meklējot braslu pārbrukšanai. Vitālijs stāsta, ka nupat izpildīts pasūtījums, ierīkots dziļurbums. Strādnieki māju pametuši visai sapikuši par ceļa un tilta trūkumu. Teikusi esam redzējuši visādus nostūrus un aizlaistību, bet te, ļoti labi iekopta un uzturēta saimniecība, taču nepieejama.

Māju jaunie saimnieki un Vitālija māmuļa neslēpj prieku par artēziskās akas ierīkošanu. 2002. gada vasaras sausums un tai sekojošais bargais sals pamatīgi pārbaudījis viņu izturību. Aka un dīķis vasarā izkalta, bet ziemā ledū pārvērtās no upes mucās atvestais ūdens. Govis dzirdināšanai divreiz

dienā dzinuši uz Feimanku pie āliņģiem.

Arī piena mašīna pēc slaukuma pie mājas ierasties nevar. Saimnieks ar zirga pajūgu seklākajā vietā šķērso upi un pa apkārtni ik dienu piena kannas ved līdz tai vietai, kurā atstāj arī redakcijas mašīnu. Genādija personīgais auto tā arī stāv upes otrā pusē pie gājēju tiltiņa. Siena sagādes laikā sausā vasarā kravu var pārvest pāri upei, bet šīs vasaras ūdeņu bagātībā traktoram ar piekabī trūcis jaudas pacelties stāvājā krastā.

Zemnieku saimniecībā «Bīrzes» nodarbojas ar piena, gaļas un graudu ražošanu. Izņemot ceļa problēmas, ar visu pārējo jaunais zemnieks un viņa sieva jūtas apmierināti. Pārticīgi iekārtotajās un ideālā kārtībā uzturētajās istabās čalo viņu mazā meitiņa Žanete, ar padomu visos darbos blakus ir Vitālija māte Jelena. Ģimene ir vērtībnieki, stingri ievēro konfesijas tradīcijas.

Vitālijs lauksaimniecības zināšanas ieguvis skolā Jaunaglonā, Aksana savulaik izmācījusies par šuvēju. Abi pieder tai paaudzei, kurai darba mūžs iesākās reizē ar Latvijas neatkarību. Jaunā ģimene nekad nav strādājuši algotā darbā ne valsts, ne privātā uzņēmumā. Toties abiem uzreiz bija jāmacās būt saimniekiem un noteicējiem savā īpašumā, rūpēties par tā attīstību. Tagad abi reizēm aizdomājas, kur strādāt kādā darbavietā, kur garantēta darba alga un zināmi pienākumi, būtu vieglāk, nekā par visu pašiem būt atbildīgiem. Bet tādas domas uzņāk tikai paguruma brīžos, jo saimniecība no visiem prasa smagu darbu. Abi labi saprot, ka nekur neviens atplestām rokām negaida un pārticību bez darba nesola. Īstenībā jaunā ģimene ir sava pagasta un lauku patrioti. Viņiem ir sapņi par mājas remontu, par saimniecības paplašināšanu. Litavnieku ģimene ir ar mieru te dzīvot un kopt savu zemi, ja vien būtu kaut kādas cerības uz tilta izbūvi un ceļa ierīkošanu. Vārbūt šajā ziņā varēs saņemt kādu palīdzību ar Eiropas Savienības atbalstu?

Sutru pagastā vecumā līdz 25 gadiem ir 46 jaunieši. Lielākā daļa no viņiem uz vietas nav atrodama, jo mācās, vai arī iekārtojušies darbā pilsētās. Četri pagasta jaunie ļaudis devušies peļņā uz ārzemēm.

Vecumā līdz 30 gadiem pagastā uzskaitīti 30 bezdarbnieki.

Sutru pagastā ir daudz jaunu zemnieku, kas droši ķērušies pie saimniekošanas.

Būt saimniekam ir interesanti

Lipuškos katra savā ceļa malā, bet vienai otrai tieši pretī ir divas mājas. Vienā no tām dzīvo GENĀDIJS ANDREJEVS, zemnieku saimniecības «Sarkanā magone» īpašnieks ar sievu ĻUBOVU un abām meitiņām — Jekaterinu un Annu, bet otrā — viņa vecāki.

Kādreiz te jaunas mājas uzbūvējis Genādija tēvs un viņa brālis, viena no tām Genādijam pārgājusi mantojumā. Šāds dzīves veids ļoti ērts. Ar vecākiem dzīvojam itkā kopā, bet tajā pašā laikā — atsevišķi, saka Genādijš. Blakus vecmamma, kura pieskata bērnus, kad jaunie aizņemti darbos. Arī šoreiz Genādiju sameklējam darbnīcās, ko viņš savulaik atpircis no kolhoza. Tās atradās uz viņa zemes. Kopā ar tēvu un vēl kādu palīgu Genādijš montē nesen iegādāto graudu tīrāmo iekārtu.

Genādijš par dzīvi nesūrojās. Sagādāta visa nepieciešamā tehnika. Viņš uzsver subsīdiju nozīmi, ko lauksaimniekiem piešķir valdība. Saimniecība nodarbojas ar piena iegūvi un jaunlopu audzēšanu. Piena cenas apmierina, bet, lūk, ienākumi no jaunlopu audzēšanas gan strauji sarūk. Arī viņš liek cerības uz Eiropas Savienību, domā, ka zemniekiem klāsies labāk.

● Genādijš Andrejevs pieder pie tiem Sutru pagasta jauniešiem ļaudīm, kas domā, ka pārtikušu dzīvi var nodrošināt uz vietas, savā tēvu un vectēvu zemē, ar kuru fonā jaunais zemnieks arī vēlējas nofotografēties.

Jaunais zemnieks savulaik ieguvis plaša profila mehanizatora specialitāti. Paspējis pusotru gadu izbaudīt arī kolhoza darbā nopelnītas maizes garšu. Šīs lietas nav salīdzināmas, viņš saka. Tagad pašam jātiek galā ne tikai ar ikdienas darbiem, bet arī ar visu grāmatvedības uzskaiti, nodokļiem, ekonomiju, attīstību un stratēģiju. Tā ir liela atbildība. Būt pašam par saimnieku ir interesantāk, saka Genādijš.

Savas nākotnes ieceres Genā-

dijš noteikti saista ar pagastu. Lolo ieceres paplašināt saimniecību. Rajona centrs tuvu, uz Preiļiem Genādijš dodas gandrīz vai pārdienas. Taču viņš atzīst, ka pagastā jauniešu palicis maz. Visi devušies prom labākas dzīves meklējumos. Droši vien arī pats savulaik būtu aizbraucis, ja nebūtu nodibināta ģimene. Rūpes par to piesaistīja, un Genādijš nolēma, ka labā dzīve nav jāmeklē kaut kur citur, bet jāmeģina iekārtot uz vietas, savā senču zemē.

Brāļi saimnieko ar vērienu

Brāļus VILCĀNUS Sutru pagastā pazīst kā uzņēmējus un zemniekus. Abi, ARTURS un JĀNIS, saimnieko kopā.

Arturam pieder kokapstrādes uzņēmums, bet katram īpašumā ir sava zemnieku saimniecība. Īpašumi atrodas blakus, ikdienas darbu kalnu abi brāļi arī veļ plecs pie pleca. Sastopam viņus pusdienlaikā, kad abi jaunie zemnieki, tēvs un arī kāds palīgs ieturas ar mātes sagatavoto ēdienu. Plašais darbu apjoms prasa pienākumu sadali. Šajā mājā Patašienē, kurā visu plašo saimi satiekam, pastāvīgi uzturas tikai māte. Dēli pēc dienas darbiem dodas katrs pie savām ģimenēm, Jānis uz Preiļiem, Arturs — uz Sutru centru. Jāni mājās gaida sieva Irina, pēc specialitātes skolotāja, un meita Anna Marija, Arturu — sieva Meldra, bibliotēkas darbiniece. Tēvs arī dodas uz Sutriem. Māte savukārt jūtas atbildīga par zemnieku saimniecības lopiem un paliek šajā jaunajā ēkā. Ar laiku dēlu ģimenes dzīves tuvāk. Pagalmā redzami vienas jauncelamas mājas pamati, kādu nepilnu kilometru tālāk — otra jaunbūve. Blakām pašreiz apdzīvotajai mājai plaša kokapstrādes darbnīca. Produkcija nonāk gan vietējā tirgū, gan eksportam, gatavo arī guļbūves. Kokmateriālus iepērk, ņem arī pārstrādei.

Jāņa zemnieku saimniecība saucas «Ūdri», Artura — «Laši». Viss tapis kādreiz tukšā vietā. Savulaik te, Patašienē, nav bijis pat ceļa. Arturs pirmais nolūkojis šo vietu un uzsācis darboties, pēc

● Brāļi Arturs (no kreisās) un Jānis Vilcāni. Artura kokapstrādes uzņēmums dod darba vietas arī citiem pagasta iedzīvotājiem, bet Jānis galvenokārt atbild par zemes darbiem abu saimniecībās.

tam uz šejieni «pārcelta» Jāņa zeme. Jānim dzīve laukos problēmas nerada. Saimniecība, lopi, darbi gaterī prasa daudz laika, spēj tikai ar visu tikt galā. Saimniekošanu pavada arī neprognozējamas un negaidītas nepatikšanas, kā, piemēram, lielle zaudējumi, ko šajā vasarā radīja laika apstākļi. Jānis tīrumu sagatavošanā, šķirnes sēklu un minerālmēsļu iegādē ieguldījis 3000 latus, kas zaudēti un nav nesuši ienākumus. Tā bija kokapstrādes uzņēmumā nopelnītā nauda, kas, tā sakot, iearta zemē.

Abi brāļi darbojas ar vērienu un Sutros ierīkojas uz palikšanu. Artura uzņēmumā strādā 12 darbinieki, gan gados vecāki, gan jauni. Dažs ar paradumu pēc algas saņemšanas nedēļu nerādīties

darbā un plēgurot. No tādiem darba devēji ātri atvadās. Citi, jauni un stipri puīši, darbu gaterī uzskatot par smagu, sevišķi nakts maiņā, un labāk dzīvojot kā bezdarbnieki, kam pagastā prasāms pabalsts.

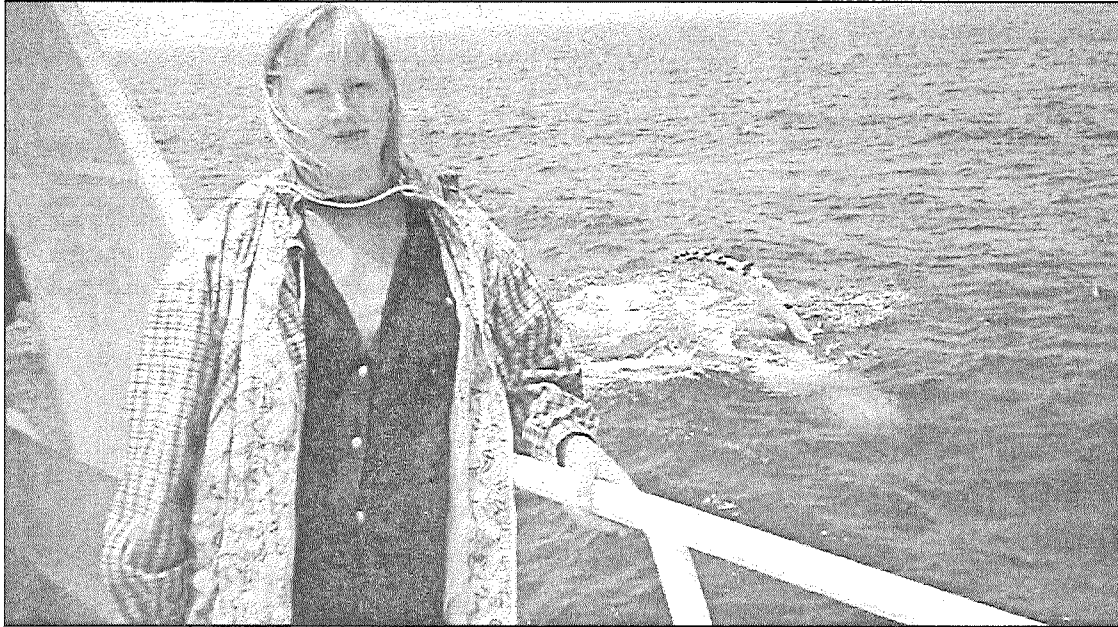
Blakus mājām uzcelts krucifikss. Veltīts kā pateicība par Artura dēļena veselības atgriešanu. Būvēts pamatīgi, ar ķieģeļu sienām, zem droša jumta.

Sutru pagastam uzticīga palikusi arī māsa Anita, kas vietējā skolā strādā par skolotāju. Otra māsa Iveta dzīvo Krāslavā.

Gandrīz visi šīs dzimtas jaunie ļaudis turpina mācības. Anita, Iveta, Irina un Meldra studē augstskolās neklātienē, mācās arī Arturs. Viņš kopā ar sievu apgūst ekonomiku.

Esmu aplidojusi visu zemeslodi

Iepazīties ar ILZI USĀNI, — tā patiešām bija veiksmē, jo jaunā meitene jau kopš 1998. gada laiku lielākoties pavadījusi ārzemēs, dažādos kontinentos. Tagad viņa kādu laiku dzīvos mājās, jo, kā saka pati Ilze, — gribas izjust baltus Ziemassvētkus, redzēt sniegu. Pēdējā laikā Saulgriežu svētki svinēti atbilstoši tās valsts tradīcijām, kur nu kuro reizi iznācis būt.

● Ilze uz kuģa Atlantijas okeānā, kad uzņēmīgā Latvijas meitene devās skatīties vaļu rotaļas.

Ilze pēc mācībām vietējā skolā un Līvānu 1. vidusskolā absolvēja Jelgavas Lauksaimniecības universitāti, iegūstot agronomes specialitāti ar novirzienu laukropībā. Studiju laikā pēc 3. kursa bija jāiziet ražošanas prakse. Universitātes ārlietu daļa piedāvāja praksi arī ārzemēs. Ilze ar kursabiedriem izvēlējās braucienu uz Angliju. Strādāja kādā dārkopības saimniecībā Skotijā, kas specializējās aveņu audzēšanā. Atbilstoši prakses prasībām vajadzēja aprakstīt paveikto un arī no saimniekiem gūt raksturojumu par darbu. Praktiskās atgriešanās mājās pēc tās ar pusi pavadītiem mēnešiem. Ilze beidza studijas un nedaudz pūtās, pavadīja laiku savā saimniecībā, jo viņai Sutru pagastā pieder arī sava zeme.

Pateicoties Jauno zemnieku klubam, meitene uzzināja par iespējām braukt stažēties starptautiskās apmaiņas programmas ietvaros uz citām valstīm. Ievākusī visu nepieciešamo informāciju, viņa devās uz Amerikas Savienotajām Valstīm, kur pavadīja gadu. Strādāja divās saimniecībās. Vispirms Masačūsetā, kur Ilzes darba vieta bija pie fermiera, kurš nodarbojās ar ekoloģiski tīras produkcijas audzēšanu, nepielietojot pesticīdus un minerālmēslus. Šādi dārzeni ir ļoti pieprasīti, stāstīja Ilze, fermeris ar tiem apgādāja 90 apkārtnes saimniecības, kuras priekš sevis neaudzēja pārtiku, bet darbojās citās nozarēs. Ilze šeit apguva pilnīgi visu, sākot no audzēšanas līdz ražas novākšanai. Saimniecībā regulāri ik gadus stažējās ārzemju jaunieši, Ilze bija pēc skaita sestā.

Laiks, ko Ilze apmaiņas programmas ietvaros varēja pavadīt šajā saimniecībā, tuvojās beigām, un viņa sāka interesēties par jaunām iespējām. Tās arī radās, un uzņēmīgā latviešu meitene

nokļuva Floridā, saimniecībā, kas nodarbojas ar citrusu augļiem. Bija laiks pirms Ziemassvētkiem, tāpēc Ilzei neaizmirstamā atmiņā palicis, kā nācās šķirot augļus, tos iesaiņot un gatavot dāvanas. Tas bijis ļoti iespaidīgi. Tagad viņai saglabājušās fotogrāfijas gan no tiešā darba, gan arī tādas, kurās redzams, kā pie lielas greipfrūtu un apelsīnu kaudzes mielojas lieldi. Tie augļi — apelsīni, citroni un citi, kas atbilstoši otrajai šķirai, atzīti par nederīgiem un izbaroti lopiem. Tomēr vajadzējis sekot, lai lopiem nenonāktu bojāti un iepuvuši augļi.

Floridā Ilze aizvadīja septiņus mēnešus. Pēc tam apciemojusi kādu latviešu ģimeni Vašingtonā un devusies uz mājām. Amerikā bija satikusi citus latviešus, kas arī tālajā zemē stažējās. Jaunieši savstarpēji uzturēja kontaktus, Ilze kopā ar kādu meiteni lidoja mājup. Tas bija 2000. gada aprīlī.

Ilzes vēlēšanās papildināt zināšanas ar citu zemju lauksaimniecības pieredzi nebija zudusi, un pēc atgriešanās mājās viņa atkal meklēja ceļu uz Jauno zemnieku klubu Rīgā. Nenobaidījās no piedāvājuma doties uz Jaunzēlandi, kas no Latvijas atrodas patiešām ievērojamā attālumā. Lidojums no Rīgas līdz Londonai, pēc tam uz Losandželosu un tālāk uz Jaunzēlandi vien ildzis vairāk nekā 30 stundas. Arī šoreiz viņa brauca kā starptautiskās jauno lauksaimnieku apmaiņas pro-

grammas dalībniece.

Saimniecība Jaunzēlandē atradās Dienvidu salā, no kuras tuvākā pilsēta bija Kraistčērča, stāsta Ilze. Viņa izvēlējās saimniecību, kurā bija iespēja vairāk apgūt augļkopību. Tajā audzēja aprikozes, persikus, nektarīnus, bumbierus, ķiršus, kā arī spargēļus. Starp citu, bumbieri šeit nebijuši ineesīga prece, jo cilvēki tos vēl neesot iecienījuši. Ilze strādāja saimniecības kokaudzētavā, kurā nodarbojās ar persiku un ķiršu jauno šķirņu aklimatizēšanu. Tās tika ievestas no Amerikas un citām valstīm. Audzēja arī Kanādas latviešu ķiršu šķirni 'Lapiņš'. Ilze piedalījās ražas novākšanā, zaru izgriešanā, šķirošanā. Augļkopībai bija atvēlēti 36 hektāri. Saimniecība nodarbojās arī ar citām nozarēm. Jaunzēlandē kopā ar Ilzi vēl strādāja astoņi studenti no dažādām Eiropas valstīm. Kontakti bija lieliski. Brīvajā laikā visi devās ekskursijās. Ilzes līgums bija noslēgts uz vienu gadu, bet tā kā viņa strādāja ļoti saimnieki vēlējās līgumu pagarināt. Kopumā Ilze šeit pavadīja pusotru gadu, tika paugstināta darbā, kļuva par menedžera palīdzi un viņas pienākums bija uzraudzīt pārējos, vadīt jauno studentu darbu, kuri šeit ieradās.

Ilzei beidzās pases derīguma termiņš, bija jāatgriežas arī citas lietas, un viņa atgriezās Latvijā. Bet ne uz ilgu laiku. Izmantot starptautiskos kontaktus ar ap-

maiņas programmu Jaunzēlandē, Polijā nokārtojusi vīzu, 2002. gadā Ilze devās uz Austrāliju. Pirmā saimniecība, kurā Ilze strādāja, atradās Austrālijas rietumos, trīs stundu braucienā no Pērtas. Tā nodarbojās ar ābolu, bumbieru un plūmju audzēšanu. Šajā darbā Ilzei jau bija plaša pieredze, tāpēc viņa iemantoja saimniecības īpašnieku augstu atzinību. Savos pasaules darba ceļojumos Ilze novērojusi arī to, ka latvieši izceļas ar lielu centību. Saimniecībā meitene aizvadīja septiņus mēnešus, bet pēc tam nolēma mainīt nozari. Pārcēlās uz kontinenta austrumu krastu, kur Kvistlendā tuvumā pirmo reizi iekārtojās saimniecībā, kas nodarbojas ar liellopu gaļas ražošanu. Tagad viņa atzīst: biju kļūdījies, iepriekš apgalvojot, ka nekad nestrādāšu pie lopiem. Taču pieredze bija lieliska, darbs padāvās ļoti labi. Fermas vēriens bija milzīgs: 8000 hektāri zemes, 3000 liellopu. To gaļu eksportēja uz Japānu.

Ilze strādāja kopā ar saimniekiem, dzīvoja viņu mājās, pārrunāja dažādas problēmas, pieņēma lēmumus. Austrālijas lielie ugunsgrēki, par kuriem vēstīja arī Latvijas televīzija un prese, nav skārusi to apvidu, kurā dzīvoja Ilze, bet deguma smakas pilnais gaiss gan bijis sajūtams. Divas nedēļas Ilze ceļojusi pa Austrāliju, vēloties to iepazīt tuvāk. No Sidnejas uz Pērtu braukusi ar vilcienu, trīs naktis un četras dienas

pavadījusi šajā ceļā, bet tas bija to vērts, atzīst Ilze.

Vasaras vidū Ilze atgriezās Latvijā mājās Sutros. Viņai ir savas ieceres un mērķi, kas jāasniedz tuvākajā nākotnē. Ilzei ir vienreizēji bagāta dzīves pieredze, plašas zināšanas dažādās lauksaimniecības nozarēs, augsti attīstītas, modernās ārzemju saimniecībās gūta prakse. Ilzes ģimene ir viņas dvīņu māsa Kristīne, kas patlaban auklē mazu meitiņu, kā arī strādā saimniecībā, un divi brāļi. Edgaram Sutru pagastā pieder plašs kokapstrādes uzņēmums, Vilmārs strādā zemes dienestā, kā arī kopj savu saimniecību un nodarbojas ar piena lopkopību. Visiem četriem ir privātie zemes īpašumi, kas tiek kopīgi apsaimniekoti. Ilzei agrīnos jaunības gados nācās ciest smagu zaudējumu, 19 gadu vecumā nomira māmuļa, bet divus gadus iepriekš aizsaulē bija devies tēvs.

Ilze ir pārliecinājusies, ka tas, ko cilvēks savā dzīvē paspēj izdarīt, ļoti lielā mērā atkarīgs no viņa drosmes un uzņēmības, sevišķi tas attiecas uz jauniem cilvēkiem. Tiek piedāvāts daudz iespēju ar apmaiņas programmu starpniecību, studentiem ir dažādas atlaides. Vajag vienīgi uzņēmību un gribu, viņa saka. Ilze tomēr nenoliedz, ka pašā iesākumā ir vajadzīgs materiālais atbalsts. Viņai palīdzēja brāļi, bez tam pati mācījās ļoti sekmīgi un saņēma paaugstinātu stipendiju. Pēc tam pelnīja pati. Iekrāto naudiņu ieguldīja jaunos braucienos.

Tomēr, kas gan ir nauda, jautā Ilze? Galvenais ir tas, ko ir izdevies redzēt un uzzināt. Un redzēt viņai izdevies patiešām ārkārtīgi daudz. Pārcilājot Ilzes svešumā tapušās fotogrāfijas, var apjūsmot eikaliptu birzi un aborigēnu atstātos zīmējumus uz klintīm, skatus ar aligatoriem un arhitektūras šedevrus, zīmju iedzudināšanu, kastrēšanu un ragu zāģēšanu jaunlopiem, citrusaugļu šķirošanas līniju Floridā un pagrabu ar vīna mucām Jaunzēlandē, saldās kukurūzas plantācijas Amerikā un vaļu rotaļas Atlantijas okeānā. Esmu aplidojusi visapkārt zemeslodei, viņa saka. Uz Jaunzēlandi lidoja pāri Amerikas kontinentam, bet atpakaļceļā pāri Āzijai. Visās valstīs iepazīti ļoti ziņoši, laipni un atsaucīgi cilvēki.

Sava pagasta patriote

● Alla Vasiļevska kopā ar jaunāko māsu Intu parūpējušās, lai pirmssvētku noskaņa būtu jūtama arī mājās pagalmā, uzstādot Adventa vainagu ielas malā un kokus apvijot ar elektrisko lampiņu virteni.

ALLA VASIĻEVSKA audzina meitiņu Amandu, paspējusi izbaidīt jaunās māmiņas priekus grūtības. Tāpēc atbilde uz jautājumu, kā klājas, ilgi nav jādomā.

Ar mazu bērnu ir grūti, saka Alla. Viņa ar mazulīti bija spiesta aiziet no bērna tēva, ar kuru kopdzīve neveidojās, pamest Jūrmalā un atgriezties pie mammas pagastā. Tagad Alla mācās Baltijas krievu institūta vakara nodaļā. Cer kļūt par juristi. Priekšā vēl ilgstošs un smags mācību process, jo Alla patlaban mācās tikai pirmajā kursā. Vienlaikus neatlaidīgi meklē darbu, bet diemžēl bez panākumiem. Viņa labprāt strādātu par grāmatveža palīgu vai sekretāri, jo šīs zināšanas apgūvusi Preiļu arodvidusskolā. Taču nākas piedzīvot atteikumu, jo darba de-

vēji taujā pēc viņas pieredzes, bet kā to var iegūt, ja nestrādā, nesaprot Alla. Uz vietas pagastā? Tē nekā nav, tikai kokapstrādes uzņēmumi, un viss, saka jaunā sievietē.

Mācībās jāpavada piektdienas vakari un visa sestdiena. Šajā laikā meitiņu pieskata Allas māsa un arī vecmāmuļa. Alla neslēpj, ka arī maksai par mācībām naudu ir aizņēmusies no draugiem. Pārliecināta, ka ar laiku to sapelnīs un atdos. Kaut arī mātei pieder savs uzņēmums, meitas skološanās piedalīties nevar. Viņai jāuztur jaunākā meita, vidusskolniece. Savukārt brālis iekārtojies labā darbā Rīgā, studē pēdējā kursā. Alla domā, ka diezin vai šaipusē paliks.

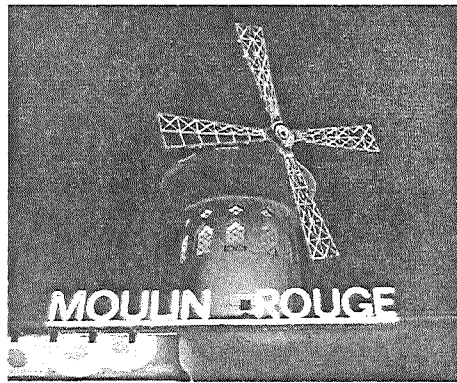
Tomēr Alla ir sava pagasta pat-

riote. Ir iepazīsusi Rīgas dzīvi, arī ārzemes, bet nekur citur dzīvot negribētu. Ar «Aur Pair» programmas starpniecību kādu laiku dzīvoja Vācijā, bija auklīte diviem mazuļiem jaunā ģimenē. Allai padāvās šis darbs, bija ļoti kontakti ar bērniem, taču viņai nav patikusi attieksme pret sevi. Darba devēji izturējušies kā pret zemākas šķiras pārstāvi, uzskatot, ka tādi ir visi, kas pēc tautības nav vācieši.

Vēl Alla izmēģinājusi doties laimes meklējumos uz Londonu, bet līdz mērķim nav tikusi, nācies atgriezties.

Lai nu kā bijis, Alla ir pilna apņēmības atrast savu vietu dzīvē. Meitiņa paaugsies, pašai būs iegūta izglītība, un gan jau viss nokārtosies.

CEĻOJUMS

● Varietē «Moulin rouge» («Sarkanās dzirnavas») naktī.

Atklājam sev Franciju, iepazīstot tās provinces

Turpinājums. Sākums 10. un 13. decembra numuros.

Pirmdiena, 15. septembris.

Parīzē iebraucam naktī. Guļam autobusā un gaidām rītu. Nedaudz saveđuši sevi kārtībā, ar metro dodamies iepazīt Parīzi. Parīzē kopā ar priekšpilsētām ir ap 10 miljoniem iedzīvotāju.

Dodamies uz Sitē salu, uz Parīzes Dievmātes katedrāli. Katedrāle celta no 1163. līdz 1257. gadam. Ir agrs rīts, tūristu maz. Pēc redzētajām grandiozām Normandijas katedrālēm šī ilgi gaidītā tikšanās tieši ar šo katedrāli vairs nešķiet tik iespējama. Esam pār-sātināti. Izejam cauri Luvas pagalmam, tikšamies par grezno *Grand opera* ēku, dažas no mūsu grupas kundzēm pat paspēj apmainīties autogrāfiem ar japāņu meitenēm, satiktām īsā atpūtas brīdī uz operas kāpnēm.

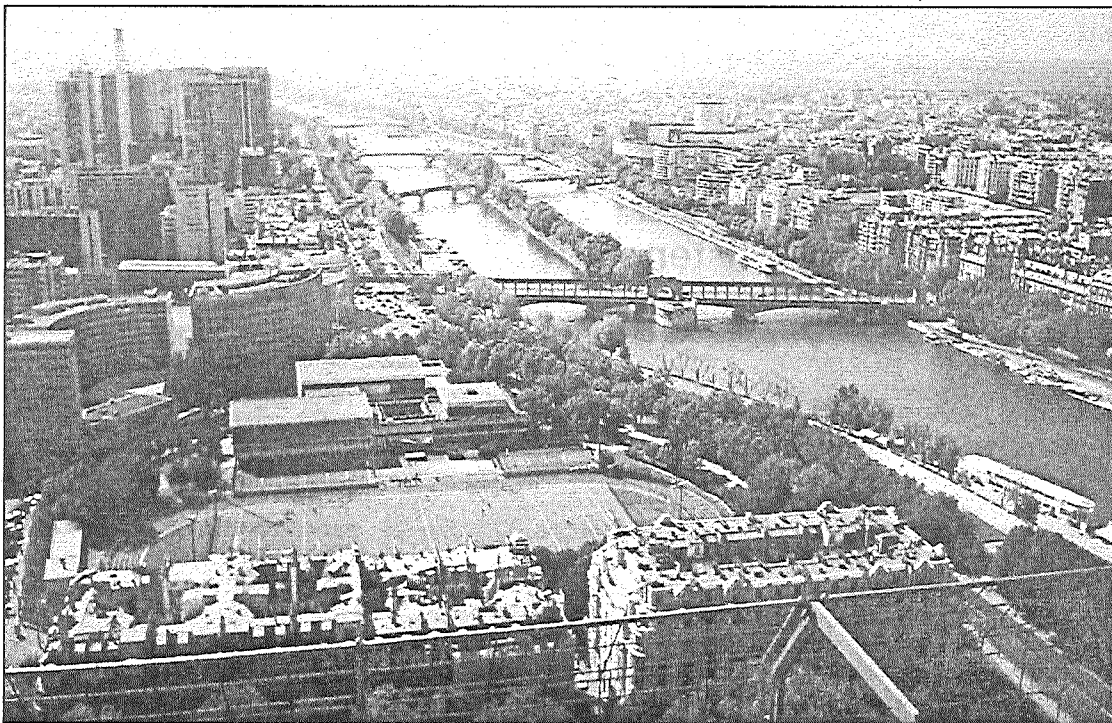
Seko smaržu muzejs, tik grūti izšķirties, ko varam un ko nevaram atļauties. Iepirkšanās ievēlās, tāpēc uz priekšu jāsoļo naskāk. Atgriezamies pie Sēnas, šķērsojam Konkordijas laukumu, priecājamies par grezno Aleksandra III tiltu, redzam jau Eifeļa torni — dzelzi kalto Parīzes simbolu. Tas atklāts 1889. gadā par godu vispasaules izstādei, augstums — 320,75 m, svars — 7175 tonnas, projektējis inženieris Gustavs Eifeļs. Pārejām Sēnas otrā krastā, jo no turienes iznākot vislabākās bildes. Fotografējam bez sāta. Tornī augšā brauksim rīt, šodien mūs sagaida autobuss, lai beidzot aizvestu uz viesnīcu «Viktorija», kurā šonakt nakšņosim, izrādās, ka tā atrodas netālu no operas ēkas.

Tā kā iepriekšējā nakts ir pavadīta autobusā, tad mums tiek dotas vairākas stundas atpūtai, lai vēlāk turpinātu iepazīšanos ar Parīzi.

Ejam kājām uz Monmartru. Šauras ieliņas, kāpnes un gleznainas celtnes stiepjas augšup pakalnā. Šeit dzīvojuši slaveni mākslinieki, arī Pikases glezniecības ar Parīzes skatiem, visapkārt suvenīru veikaliņi, krodziņi, spēlē ielu muzikanti, skan visas pasaules valodas, arī latviešu.

Pašā kalna virsotnē brīnum-skaistā Svētās Sirds baznīca. Mēs šeit paliksim līdz brīdim, kad satumsīs, lai pavērotu skatu uz apgaismoto Parīzi naktī. Fascinējoši! Uz leju plešas vulgārā Monmartra ar Pigala laukumu, ar šaubīgiem iestādījumiem, leģendāro varietē «Moulin Rouge» (Sarkanās dzirnavas), diezgan pieklājīgu rindu, kas jāizstāvē, lai tiktu tur iekšā un citām tūristu lamatām. Pēc gida teiktā, ieejas biļete uz varietē maksājot ap 70 latiem. Tas nav priekš mums. Salīdzinoši daudz te dzird krievu valodu.

Nakts viesnīcā «Viktorija».

● Parīze. Skats no Eifeļa torņa uz Sēnu.

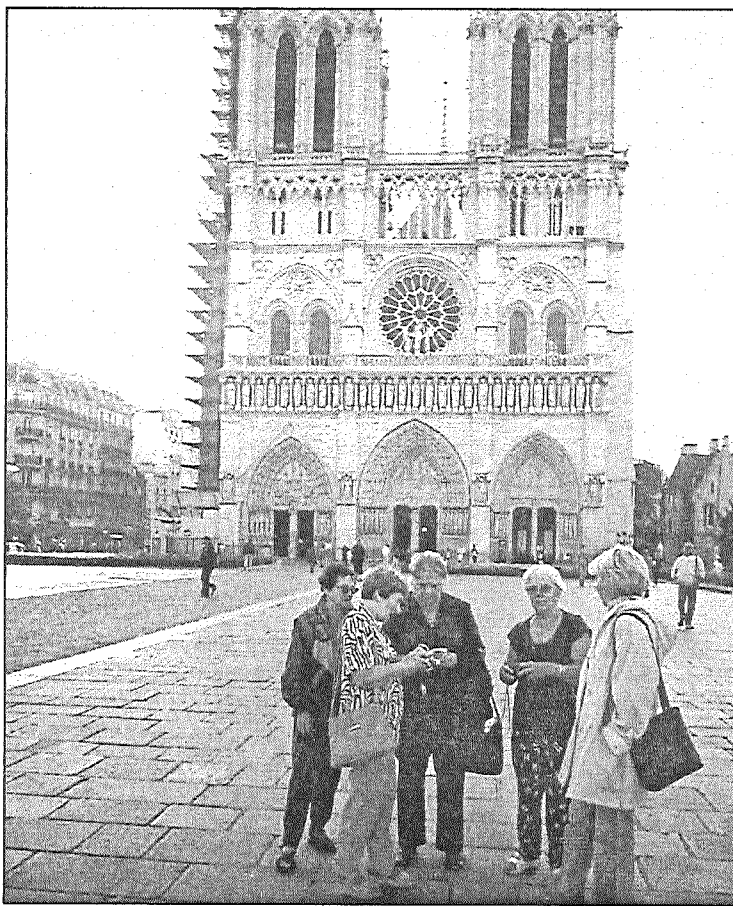
Otrdiena, 16. septembris.

Brokastis. Starp citu — brokastis francūži ēd maz un ātri: tase kafijas vai tējas, baltmaizes šķēlīte ar marmelādi, neiztrūkstošais radziņš (croissant) un tīri vai brīnums, ja ir arī kāda ola, siers vai pārslas.

Šodien mūs sagaida autobusa ekskursija pa Parīzi. Nobraucam garām Žorža Pompidū vārdā nosauktajam Nacionālās mākslas un kultūras centram, tas atklāts 1977. gadā un ir viens no 20. gadsimta racionālās arhitektūras paraugiem, skatienam atklājas visas celtnes tehniskās konstrukcijas. Pārsteidzoši, bet nepieņemami. Apskatām Latīņu kvartālu — tas ir studentu kvartāls, te atrodas prestižā Sorbonas universitāte. Šis kvartāls savu nosaukumu ieguvis no tā, ka viduslaikos latīņu valoda bija sarunu valoda, te ieradās mācīties studenti no visas Eiropas.

Braucam garām Invalīdu piliņ, tā celta priekš neskaitāmos karos cietušajiem. Arī šobrīd daļā ēkas valsts aprūpē invalīdus, bet lielākā daļa nodota Armijas muzeja vajadzībām. No 1840. gada šeit īpašā panteonā ielikts septiņos zārkos, kuri ievietoti viens otrā, atdušas pats imperators Napoleons I. Kādu brīdi pavadām Luksemburgas dārzā, priecājamies par krāšņajām puķu dobēm un skaisto pili. Šī 23 ha lielā miera oāze pilsētas sirdī tiek uzskatīta par vienu no skaistākajiem Parīzes parkiem.

Tālāk dodamies uz 21. gadsimta Parīzi — gigantisko jaunceltnu rajonu Defensē, ko sauc arī par Parīzes Manhetenu. Šim rajonam raksturīgās dažādas formas augstceltnes veidotas stiklā, metālā un betonā. Apskates vērtā ir futūrisma stilā veidotā jaunā Triumfa arka (Arche de la Defense), tā ir pilnīgs pretstats īstajai Triumfa arkai. Šī modernā arka atklāta 1989. gadā, tās augstums — 100 m, arī te var uzbraukt augšā uz skatu laukumu īpašā stikla kapsulā. Izskatās visai neomulīgi, no mūsu grupas neviens neuzbrauc,

● Līvānietis (no kreisās) Gaida Venta, Dace Jukša, Veneranda Caune, gulbeniete Līvija Liepa un līvāniete Marija Kaktiņa pie Parīzes Dievmātes katedrāles.

jo tūlī mūs gaida brauciens Eifeļa tornī.

Laika apstākļi ir labi un iespējams uzbraukt Eifeļa tornī pašā augšā. Emocijas dažādas, skats no augšas vienreizējs. Parīze izskatās kā sadalīta joslās, ēkas kā sērkoņņu kastītes. Vairākiem visinteresantākā, šķiet, tikšanās augšā ar vaskā veidoto inženieri Eifeļi, bet Valentīna mājās stāstīšot, ka no torņa līdz Rīgai ir 1720,92 km.

Mēs abas ar Loniju no 2. stāva platformas līdz lejai noejam pa trepēm, nevis braucam ar liftu. Grupas biedru acis kļūstam par istām varonēm.

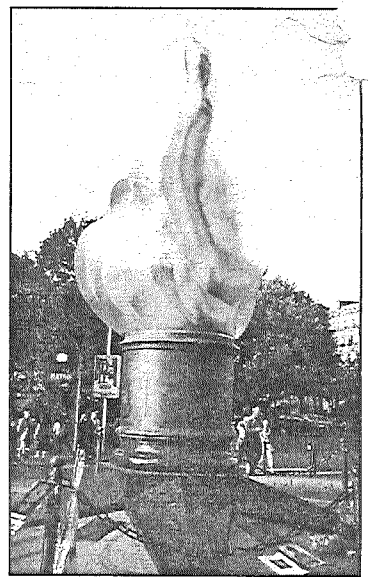
Tālāk atkal dodamies kājām uz īsto vēlā klasicisma jeb ampīra sti-

lā celto Triumfa arku. Arka celta no 1806.-1837. gadam. Katra tūrista sapnis ir redzēt šo arku un pastaigāties pa Elīzejas laukiem. Elīzejas lauki ir ļoti grezna, nepilnus 2 km gara iela. Neraugoties uz sablīvoto satiksmi, kas nedaudz mazina šīs vietas pievilcību, tā vēl joprojām skaitās viena no skaistākajām pasaules avēnijām.

Ak, vai! Daļa no mums to bija iedomājusies pavisam citādu — daudz romantiskāku, varbūt pat ar grezni tērptiem cilvēkiem karietēs! Te valda nauda, superdārgi tirdzniecības centri, ielas kafējnīcas, ļaužu pūļi, daudz melnādaino. Jaunākajiem mūsu grupas dalībniekiem īpaši prieku bi-

● Skats uz Eifeļa torni.

● Piemiņas zīme Parīzē vietā, kur gāja bojā Velsas princese Diāna.

ja sagādājusi bezmaksas iesmarzāšanās dārgajos smaržu veikalos ar izslavētajām franču smaržām. Taču uzreiz jāsaprot, ka franču siera smaržu mūsu autobusā tās nespēja nomākt. Sieri tomēr smaržo spēcīgāk.

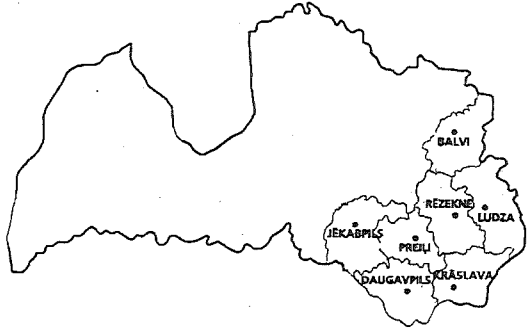
Sāk satumst un īstais laiks doties uz kuģi, kas mūs izvizinās pa Sēnu. Brauciens pārsteidz ar iespēju iegūt informāciju mums zināmajā krievu valodā un gaumīgo mūzikas atlasī. Pie katra sēdekļa ir klausule, kurā dzirdam stāstījumu par celtnēm, kas izkārtojās Sēnas krastos. Brauciens sākas pie Eifeļa torņa, kuģis apmet līkumu ap Sitē salu, uz kuras atrodas Parīzes Dievmātes katedrāle un atkal tuvojas nu jau neskaitāmās ugunis mirdzošajam tornim. Skats neaizmirstams, Eifeļa tornis izgaismots kā Ziemassvētku eglīte.

Mūsu gids Edvīns atkal mums sagādājis pārsteigumu, izpērkot firmas darbinieku vainu par to, ka bija ielāņojusi siera ražotnes apmeklējumu svētdienā un šīnā dienā tā, protams, bija slēgta, viņš nopircis 12 šķirņu sieru un vīnu. Nu tik iet vaļā sieru degustācija! Paldies, mēs protam novērtēt.

Saldu miegu autobusā!

G.Venta,
Līvānu novada pensionāru
apvienības domes locekle
Turpinājums sekos.

KAIMIŅU RAJONOS

Ierosina krimināllietu pret pagasta priekšnieci

Jau novembrī pret Atašienes pagasta padomes priekšsēdētāju Ausmu Salenieci ierosināta krimināllietā pēc Krimināllikuma 318. panta – par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli. Šādu informāciju sniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB). Atbilstoši KNAB sabiedrisko attiecību un starptautiskās sadarbības lietu galvenā speciālista Andra Vitenburga sniegtajam ziņām A.Salenciece apsūdzēta par nepatiesu ziņu sniegšanu meža izmantošanā un organizējot nelikumīgu izsoli 2002. gadā.

«Brīvā Daugava»

JĒKABPILS RAJONĀ

Gravānos strādā «pa zviedru modei»

Salas pagasta Gravānos jau 12 gadus strādā Latvijas un Zviedrijas kopuzņēmums SIA «Saka Prodeks». Tā valdes priekšsēdētājs ir zviedrs Jans Olofs Hakanssons. Uzņēmums iepērk bērza apaļkoku. To datorizēti izzāģē, žāvē un ražo dažādas profilistītes, ko eksportē uz Zviedriju, Lielbritāniju, Dāniju, Norvēģiju, Franciju un Itāliju. Kokzāģētavas iekārtu uzņēmums gan noslogo tikai par kādiem 30 procentiem. Zviedru uz-

nēmējs stāsta, ka Gravānos sākuši ar vienkāršām lietām — tika eksportēti svaigi sagatavoti zāģmateriāli. Tagad uzņēmums ir izaudzis un eksportē koksnes pārstrādes galaproduktu.

Ko tik Gravānos neražo – tapas, ko lieto metalurģijā, bērnu krēslus Anglijas un Zviedrijas tirgum, dažādu veidu profilistītes un redeles bērnu gultiņām, mēbeļu plātnes. Plauktu virsmas un pat noteikta mitruma sagataves žurku slazdiem. Visa «Saka Prodeks» produkcija ir no bērza. Pirms 12 gadiem šis uzņēmums Latvijā bijis vienīgais, kas strādājis ar bērzu. Jana Olofa Zviedrijas partneriem

darbā ar bērzu bijusi 50 gadu pieredze. Tagad Latvijā šādu uzņēmumu esot daudz. Uzņēmuma vadītājs joko, ka esot piedzimis ar bērzu pagaliņu padusē, jo viņš ar bērzu strādā visu apzinīgo mūžu.

Rotari klubs īsteno «zābaciņu akciju»

Pavisam 1913 bērnu apavu pāru – melnu, siltu puszābaciņu, ko pēc iepriekš veiktas aptaujas Jēkabpils Rotari kluba biedri ir sadalījuši 24 saiņos, pamazām tiek nogādāti adresātiem: tiem pilsētas un rajona pagastu bērniem, kuriem tie izrādījušies noderīgi.

Ja ar labdarības pasākumu un akciju skaitu īpaši izceļas Ziemassvētku gaidīšanas laiks, tad šis gadījums ir atšķirīgs. Kā pastāstīja Jēkabpils Rotari kluba prezidents Gvido Liepiņš un kluba pārstāvis Andris Ungurs, visu rudeni tika apkopota informācija par to, cik maznodrošinātajiem vai kā citādi grūtībās nonākušo ģimeņu atvasēm būtu nepieciešami bērnu puszābaciņi, kas lielā skaitā no 20. līdz 36. izmēram bija kluba rīcībā. Lai zābaciņus sadalītu adresātiem, ievērojot visus nepieciešamos izmērus, rotariešiem bija nepieciešams rīkot talku.

«Brīvā Daugava»

● Bērnuma patversmes «Saulesbērns» mazie iemītnieki, saņēmuši dāvanu, tūdaļ centās atrast katrs savu zābaciņu pāri.

Drīz pabeigs autostacijas būvi

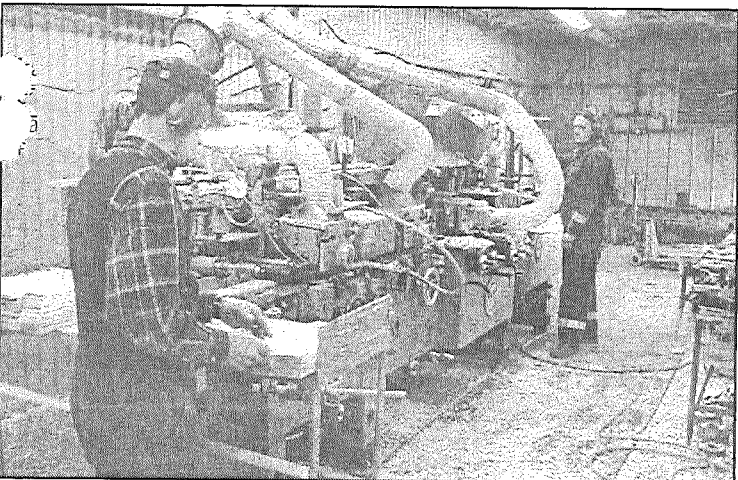
Jēkabpils autostacijas būve tuvojas beigām. Paju sabiedrības «Jēkabpils lauku celtnieki» valdes priekšsēdētājs un Jēkabpils domes deputāts Dainis Dzērvītis sacīja, ka celtnieki grīdām liek flīzes, būvē starpsienas, špaktelē un dara citus darbus. Ēkai pievienota apkure. Būvdarbus paredzēts pabeigt tūlīt pēc Ziemassvētkiem. Taču tās nodošana ekspluatācijā būs janvāra sākumā.

Patlaban jau kārtībā ir piedeceli un laukumi. Dainis Dzērvītis noliedz cilvēku izteiktās bažas, ka

būve būs maza un neērta. Tās platība esot 500 kvadrātmetri. Šeit būs kases, personāla un sanitārās telpas, bagāžas glabātava, uzgaidāmā zāle, trīs tirgotavas – preses kiosks, kafējnīca un pirmo nepieciešamības preču veikals.

Autoostas būvi finansē rajona padome un pilsētas dome. Šim nolūkam rajona pašvaldība ņēma aizņēmumu 350 000 latu Valsts kasē uz 10 gadiem, garantējot aizņēmuma atdošanu ar Jēkabpils rajona pamatbudžta ieņēmumiem. Aizņēmums jāatmaksā līdz 2013. gada aprīlim. Konkurss par autoostas būvi piedalījās desmit celtniecības firmas.

«Jaunais Vēstnesis»

● Arī Eiropā ir sastopamas žurkas, tādēļ ražo to slazdus. Dēlīši žurku slazdiem Gravānos tiek gatavoti uz moderniem darbgaldiem, bet no trokšņa darbiniekus pasargā austiņas.

RĒZEKNES RAJONĀ

Remontēja auto Dānijā

«Šī vizīte Dānijā paliks mūsu atmiņā uz visu mūžu.» savās atskaitēs par trīs nedēļas ilgo praksi raksta Lūznavas profesionālās vidusskolas autotransporta nodaļas otrā kursa audzēkņi Māris Začests un Ivans Saveljēvs.

Oktobrī beidzās Leonardo da Vinči mobilitātes projekta «Latgales jauniešu profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidošana» otrais posms. Divi skolas audzēkņi pavadīja trīs brīnišķas nedēļas Bornholmas salā, apgūstot ne tikai modernu tehniku un iekārtas Bornholmas arodskolas mācību darbnīcās, bet arī baudot turienes skaisto dabu.

Mēs dzīvojām viesnīcā, nelielā mājīnā ar visām ērtībām. Tā atradās apmēram četru kilometru attālumā no skolas, tāpēc katru dienu uz skolu devāmies ar divriteņiem, neskatoties uz laika apstākļiem, stāsta puiši. Dzīvojot Dānijā, mēs daudz uzzinājām par valsts vēsturi, kultūru un tradīcijām. Bija jauki katru dienu iet pie jūras un vērot saulrietu. Bet vislabāk mums patika strādāt skolas darbnīcā ar automobiļiem. Tās ir ļoti lielas, ar modernām iekārtām. Šādi projekti dod iespēju Latvijas profesionālo vidusskolu au-

dzēkņiem uzzināt un apgūt jaunās tehnoloģijas savās specialitātēs, iegūt prasmes un iemaņas, pilnveidot komunikācijas iemaņas, celt pašapziņas līmeni. Viens projekts ir noslēdzies, bet top citi, notiek jaunu partneru meklēšana, tiek iekļautas jaunas valstis, kas jau drīz uzņems arī Lūznavas profesionālās vidusskolas citu specialitāšu audzēkņus.

Sola sekmēt gāzes vada būvniecību

Apmeklējot Rēzekni un tiekoties ar pašvaldības un a/s «Rēzeknes siltumtīkli» vadību, vides ministrs Raimonds Vējonis un Vides ministrijas valsts sekretāra vietnieks Einārs Cilinskis solīja sekmēt gāzes vada būvniecības un pilsētas gazifikācijas projektu, kas ļautu pilsētai izmantot apkurei dabas gāzi.

Kā zināms, patlaban Rēzekne un Ventspils ir vienīgās lielās pilsētas Latvijā, kur apkurei izmanto tikai mazutu, bet Eiropas Savienības direktīva nosaka, ka Latvijā kā ES dalībvalstī no 2004. gada 1. maija apkurei vairs nedrīkstēs izmantot mazutu, kurā sēra daudzums pārsniedz vienu procentu. Mazutā, ko patlaban izmanto Rēzeknē, sēra saturs ir 1,5 procenti.

Par reālāko risinājumu Rēzeknes pašvaldības vadība redz sadarbības turpināšanu ar a/s «Latvijas gāze», lai līdz Rēzeknei tomēr tiktu izbūvēts gāzes vads, veikta pilsētas gazifikācija un katlumājas piemērotas kurināšanai ar dabas gāzi.

XXI gadsimta ikari

Vladimirs Abramovičs beidzīs Rēzeknes vidusskolu, tad Daugavpils Augstāko aviācijas inženieru kara skolu. Pēc sadales nonāca Tālajos Austrumos, dienēja iznīcinātāju aviācijā. No 1977. gada sāka lidot ar deltaplānu. 1979. gadā, izmēģinot aparātu, cieta avāriju (toreiz viņam bija tikai 24 gadi). Divus gadus nācās aizvadīt hospitālī. Iznemot daudzās traumas, visbriesmīgākais bija mugurkaula lūzums, kam sekoja smaga invaliditāte.

— Bija laiks, kad es sāku sevi žēlot, un sākas problēmas, — stāsta Vladimirs. — Taču pienāk laiks, un tu sev vaicā: vai mūsdienu medicīna var palīdzēt? Nē? Cik garu mūžu Dievs tev devis, tik tu arī nodzīvoši. Tāpēc labāk tālāk no ārstiem un tuvāk dabai.

Vladimirs atgriezās Latvijā. 1982. gadā viņš pulcināja nelielu entuziastu grupu, nopirka trīs aparātus un ķēras pie to ielidošanas. 1988. gadā uzbūvēja pirmo

● Rēzeknes motodeltaplanieristi ir gatavi startam.

motodeltaplānu, ar kuru lidojuši līdz 1990. gadam.

— Motodeltaplāns pie mums ir vispiemērotākais aparāts: šeit grūti atrast piemērotu lidmašīnas pacelšanās un nolaišanās laukumu, bet deltaplānam nekas speciāls nav vajadzīgs, kaut vai 60 metru josla, — turpina Vladimirs. — Turklāt tas ir visdrošākais lidaparāts. Salīdzinājumā ar lidmašīnu lēts, glabāt to var garāžā, ļoti vienkāršs ekspluatācijā un vadišanā. Pilota tiesības motodeltaplāna vadišanai saņem Aviācijas pārvaldē Rīgā. Vispār tiesību iegūšana ir dārgs ptiēks, viss apmācību kurss izmaksā ap 600 latus.

Rēzeknē, tāpat kā visā Latvijā,

gatavojas attīstīt tūrismu. Tūristiem, sevišķi rietumniekiem, ļoti svarīgas jaunas izjūtas. Motodeltaplanieristi var sniegt praktisku palīdzību arī policijai, robežsargiem, ugunsdzēsējiem. Robežsargi jau paši iegādājušies un aktīvi izmanto deltaplānus. Tās ir ļoti efektīvi – attīsta ātrumu līdz 120 kilometriem stundā, ar to var veikt lielus attālumus.

Ja jūs redzētu, kāda no turienes, no augstuma, izskatās mūsu zeme – tik skaista! Mums tagad pastāvīgi norāda uz Rietumiem, bet arī mums ir ar ko lepoties, nevajag to aizmirst. Jāredz, kālab ir vērts dzīvot.

«Rēzeknes Vēstis»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Latvijas skaistākā policiste – krāslaviete

Par godu Valsts policijas 85. gadadienai Rīgā rīkotajā svinīgajā sapulcē Latvijas skaistākās policistes tituls tika piešķirts krāslavietei – Krāslavas rajona policijas pārvaldes kārtības policijas nepilngadīgo lietu inspekcijas speciālistei INESEI OSTAPKO (attēlā), kura uzvarēja sieviešu policistu konkursā. Žūrijas komisija vērtēja ne tikai iznesīgumu formas tērpā un vakarkleitās, bet arī zināšanu līmeni erudīcijas konkursā. Kā apbalvojumu krāslaviete saņēma tūrisma ceļazīmi braucienam ar kruīza prāmi uz Stokholmu.

Akceptē grozījumus likumā «Par policiju»

Ministru kabinets 9. decembra sēdē akceptēja likumprojektu «Grozījumi likumā «Par policiju»».

Grozījumi likumā paredz noteikt, ka Valsts policija ir Iekšlietu ministrijas pakļautībā esoša iestāde. Drošības policija ir Iekšlietu ministrijas pārraudzībā esoša iestāde.

Noteikts, ka Pašvaldības policija ir pašvaldības izveidota pastarpinātas pārvaldes iestāde. Pašvaldības policijas funkcionālo pārraudzību īsteno Valsts policija.

Noteikts, ka policijas darbiniekiem ir aizliegts apvienoties arod biedrībās.

Grozījumi likumā nosaka, ka policijas darbinieka izdoto administratīvo aktu un faktisko rīcību persona var apstrīdēt administratīvo procesu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ugunsdzēsēji aicina būt uzmanīgiem ar atklātu uguni

Kaut gan ziema mūs vēl nelutina ar lielām sniega kupenām, aizsalušiem ezeriem un upēm, taču, analizējot ugunsgrēku statistiku valsts teritorijā pagājušā mēneša laikā, nākas secināt, ka arvien biežāk izceļas tieši ziemas sezonai raksturīgie ugunsgrēki.

Uguns nelaimes apkures sezonas sākumā parasti skaidri parāda nesakārtotās lietas saistībā ar apkures ierīcēm un ugunsdrošības noteikumu ievērošanu. Biežākie ugunsgrēku iemesli, sākoties apkurei, parasti ir nesalabotās

krāsnis, neiztīrītie dūmvadi, bez uzraudzības atstātas apsildes ierīces, slapjas malkas žāvēšana tieši uz sildvirsmām, cieši klāt apkures ierīcēm novietotas mēbeles, elektroinstalācijas pārslogošana ar elektriskajām apsildes ierīcēm.

Pēdējos gados ļoti liels ugunsgrēku skaits izcēlies tieši Adventa laikā, dedzinot svecītes Adventa vainagā un atstājot tās bez uzraudzības. Jau vairākus gadus mūsu valstī ļoti lielā izvēlē ir dažādi pirotehniskie līdzekļi, kuru nepareiza un nevēlīga izmantošana arvien biežāk noved pie ugunsgrēku izcelšanās un cilvēku ap-

degumiem.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests iesaka iedzīvotājiem būt īpaši uzmanīgiem, rīkojoties ar atklātu uguni, apsildes ierīcēm, pirotehniku un nepieļaut arī tuvinieku un kaimiņu nevēlīgu attieksmi pret ugunsdrošības prasību ievērošanu.

*Skati uguni un sargā,
Tad ies secen stunda bargā.
Tiem, kas rīkojas bez prāta,
Dāvā dzēšamaparātu.*

V. Haritonovs,
Valsts ugunsdzēsības un
glābšanas dienesta
Preiļu brigādes komandiera
vietnieks

Smagajiem transportlīdzekļiem — savas tehniskās apskates stacijas

No 2004. gada 1. janvāra tehniskās apskates (TA) smagajiem transportlīdzekļiem (kravas automobiļiem un autobusiem, kuru pilna masa pārsniedz 3500 kg) tiks veiktas tikai un vienīgi kravas transportlīdzekļiem speciāli paredzētās TA stacijās. Šīs stacijas aprīkotas ar atbilstošām diagnostikas iekārtām specifiski smago transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa pārbaudei.

Kopumā Latvijā atvērtas 12 smago transportlīdzekļu TA stacijas (2 kravas automobiļu TA stacijas Rīgā un 10 reģionālās TA stacijas: Grobiņā, Talsos, Jelgavā, Siguldā, Valmierā, Ventspilī, Gul-

benē, Rēzeknē, Jēkabpilī un Daugavpilī). Attīstot TA sistēmu, tiek paplašināts arī TA tīkls Latvijā.

Sākt tehniskās apskates smagajiem transportlīdzekļiem tikai tiem paredzētajās TA stacijās bija paredzēts jau no 2003. gada 1. janvāra — vienlaicīgi ar šo staciju tīkla izveides pabeigšanu. Tomēr, lai pāreju padarītu elastīgāku un pieņemamāku klientiem, ar Satiksmes ministrijas rīkojumu tika pagarināts pārejas posms līdz 2004. gada 1. janvārim. Pāreja notika pakāpeniski visa šī gada laikā. Pārejas posmā, transportlīdzekļu īpašniekiem bija dota iespēja nopietnāk parūpēties par savu transportlīdzekļu tehnisko stāvokli, lai 2004. gadā neatklātos virkne tehnisku nepilnību, un tie varētu iziet TA.

Līdz šim kravas automobiļiem, piekabēm un autobusiem tehnisko apskati varēja veikt jebkurā TA vietā, neskatoties uz to, vai tā bija vai nebija pilnībā aprīkota ar diagnostikas iekārtām. Tomēr, ņemot vērā šo transportlīdzekļu specifiku, vispusīgi novērtēt to tehnisko stāvokli bez bremžu un balstiekārtas pārbaudes ar speciālam diagnostikas ierīcēm nebija iespējams. Turklāt šādos apstākļos transportlīdzekļu tehniskajam stāvoklim izvirzītās prasības dažādās TA stacijās netika kontrolētas atbilstoši vienotām kvalitātes prasībām.

Dž. Eglīte,
CSDD Sabiedrisko
attiecību speciāliste

POLICIJAS ZIŅAS

Nelikumīgi izgriezti privātie meži

8. decembrī Rušonas pagasta iedzīvotāja, 1931. gadā dzimusi Genovefa, konstatēja, ka ir nelikumīgi izgriezti viņai piederošais mežs viena hektāra platībā.

11. decembrī līdzīgs pārkāpums konstatēts Stabulnieku pagastā, kur atklāts, ka 1953. gadā dzimušajam Vitālijam piederošajā mežā notikusi patvaļīga augošu koku ciršana. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Tajā pašā dienā policijas pārvaldē reģistrēts iesniegums, kas liecina, ka Stabulnieku pagastā nelikumīgi cirsti koki arī 1957. gadā dzimušajai Teklai piederošajā mežā. Nodarīts materiālais zaudējums 285 latu apmērā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Gūst traumas, strādājot mežā

9. decembrī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā ar dažādām traumām nogādāts Saunas pagasta iedzīvotājs, 1965. gadā dzimušais Antons, kurš savainojumus guvis, veicot mežizstrādes darbus. Notiek apstākļu pārbaude.

Apzagta neaizslēgta automašīna

10. decembrī Preiļos no neaizslēgtas automašīnas Ford Fiesta, kas bija atstāta Preiļu kultūras nama pagalmā, nozagts 1974. gadā dzimušajam Arvidam piederošais naudas maks un bankas norēķinu karte. Notiek izmeklēšana.

Jersikā un Rušonā uzdarbojas lauptāji maskās

10. decembrī Jersikā divi neskaidroti vīrieši maskās ieradās veikalā «Jersika». Piedraudot pārdevējam ar pistolei līdzīgu priekšmetu, viņi nolaupta pārtikas produktus un apavus, kuru daudzums un vērtība tiek noskaidrota. Vēl laupītāji paņēma arī pārdevēja piederošo somu, kurā atradās aptuveni 50 latu un parfimērija.

12. decembrī Rušonas pagastā nepilngadīgi jaunieši maskās, uzlauzot ieejas durvis, iekļuva 1926. gadā dzimušajai Annai piederošajā mājā un prasīja no saimnieces naudu un pārtikas produktus. Pārmeklējot istabu, tie nolaupta saimniecī piederošo naudu — piecus latus, — ko atrada skapī noliktajā naudas makā. Par notikumu ierosināta krimināllieta.

Preiļos notrieca gājēju

11. decembrī, Preiļu centrā 1967. gadā dzimušais Pēteris, vadot automašīnu Opel Calibra, notrieca gājēju, kurš šķērsoja ceļu

braucamo daļu. Ceļu satiksmes negadījumā cietušais vīrietis ar gūtajām traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāts Preiļu slimnīcā.

Zagli iekļuvuši skolotāja kabinetā

12. decembrī zagļi iekļuvuši Preiļu 2. vidusskolas darbnīcās, kur no skolotāja kabineta nozagti nauda — 45 latus, kas atradās virsjakas iekšējā kabatā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

No mājas pagalma aizdzīts velosipēds

12. decembrī Preiļos no kādas dzīvojamās mājas pagalma nozagts un aizdzīts 1955. gadā dzimušajai Lūcijai piederošais sarkans velosipēds «BOHTER ECO 100». Zādzības apstākļi tiek noskaidroti.

Pieķerts zogot veikalā

14. decembrī Preiļos veikalā «T-Market» pieķerts zaglis. 1966. gadā dzimušajam Mihailam bija ievajadzējies blašķi un šķēres.

Satiksmes negadījums ar cietušajiem

14. decembrī ceļa Viļāni — Preiļi — Špoģi 17. kilometrā 1955. gadā dzimušais automašīnas VW Transporter vadītājs Nikita nebija izvēlējis drošu braukšanas ātrumu. Šīs pārdrošības dēļ viņš nespēja savaldīt stūri, automašīna iebrauca grāvī un apgāzās. Bojāts transportlīdzeklis, bet satiksmes negadījuma rezultātā cietušais vadītājs un viņa pasažieris 1954. gadā dzimušais Andrejs medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāti Preiļu slimnīcā.

Uz slimnīcu — ar durtu brūci mugurā

14. decembrī Preiļu slimnīcā ar durtu brūci mugurā tika nogādāts preiļietis, 1968. gadā dzimušais Vladimirs. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Huligāni un skandālisti

✓ 8. decembrī Līvānos administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts 1946. gadā dzimušajam Vasīlijam, kurš alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

✓ 9. decembrī Preiļu iedzīvotājs, 1968. gadā dzimušais Leonīds, veica huligāniskas darbības pret 1954. gadā dzimušo Juri. Materiāls nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

✓ 14. decembrī Preiļos alkohola reibumā ģimenes skandālu sarīkoja 1964. gadā dzimušais Aivars. Materiāls nosūtīts uz Preiļu rajona tiesu.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

SPORTS, KONKURSS

Preiļu hokeja komanda pabeigusi spēļu pirmo apli

Novembra beigās noslēdzās Daugavpils atklātā hokeja čempionāta pirmais aplis. Pirmā apļa pēdējā spēlē Preiļu komanda tikās ar Jēkabpils komandu, un uzvaras gadījumā varēja pakāpties uz piekto vietu, kurā bija ierindojušies «Aisbergi».

Spēli preileiši uzsāka pārliecinoši un jau pirmā perioda vidū Normunds Šņepsts atklāja rezultātu, 1:0 par labu Preiļu komandai. Līdz perioda beigām Jēkabpīliešiem bija pāris reālu izdevību izlīdzināt rezultātu, bet Preiļu komandas aizsargi un vārtsargs neļāva to izdarīt.

Kas jēkabpīliešiem neizdevās pirmajā periodā, tas viņiem izdevās otrajā, kad arī tika panākts rezultāta izlīdzinājums. Rezultātam izlīdzinoties, spēle kļuva interesantāka, tomēr līdz perioda beigām ne vienai no komandām gūt vēl vienus vārtus neizdevās.

Trešo periodu komandas uzsāka piesardzīgi, jo zaudētie vārti varēja izšķirt spēles iznākumu. Tomēr vienā no uzbrukumiem Pēteris Vasīļevskis pārspēja pretinieku komandas vārtsargu un izvirzīja Preiļu komandu priekšgalā, 2:1 par labu Preiļu komandai. Atlikušajā laikā līdz perioda beigām Preiļu komanda spēja nosargāt uzvaru un līdz ar to pakāpties čempionāta tabulā uz piekto vietu.

«Vieta, kurā mēs tagad atrodamies, neatbilst mūsu īstajiem spēkiem. Otrajā aplī mēs centīsimies darīt visu, lai pakāptos čempionāta tabulā augstāk. Par vietu trijniekā mēs varam cīnīties. Krīze, kura bija iestājusies pirmā apļa vidū, tika veiksmīgi pārvarēta, komandā ieplūda jaunie spēlētāji, kuri spēja pastiprināt dažas pozīcijas. Nevaru neatzīmēt Preiļu komandas pamatspēlētājus, kuri grūtajā brīdī cīnījās un veda komandu aiz sevis.» — tā pēc spēles ar Jēkabpils komandu telefonārunā teica Preiļu komandas treneris Tālvaldis Antiņš.

Kopumā pirmā apļa tabula izskatās šādi:

Daugavpils Ledus skola	8	0	0	0	55-12	16
Policijas sporta klubs-2	8	6	0	2	38-12	12
Austrumu elektrotīkli	8	5	1	2	41-27	11
Spīdveja centrs-2	8	5	0	3	37-24	10
Preiļi	8	4	1	3	27-21	9
Aisbergi	8	4	0	4	32-22	8
Jēkabpils	8	2	0	6	12-28	4
Dagda	8	0	1	7	4-50	1
Lubānas lūši	8	0	1	7	11-61	1

Pagājušā gada čempions galda tenisā palika trešais

Preiļu novada atklātais čempionāts galda tenisā, kas tradicionāli notiek jau trešo gadu, sakās oktobrī un noslēdzās 6. decembrī, kad arī tika nosaukts jaunais čempions.

Šogad čempionātā piedalījās apdevīti tenisisti, pārsvarā no Latgales, bet uz divām kārtām birģerādušies arī tenisisti no Rīgas, bet uzrādīt spožus rezultātus tiem neizdevās.

Čempionāts sastāvēja no trim kārtām un katru mēnesi tika izspēlēts pa vienai kārtai. Pēc triju kārtu kopvērtējuma rezultātiem

arī tika noskaidrots jaunais čempions. Atšķirībā no pirmajiem diviem čempionātiem, kad čempionāta ietvaros risinājās kā dubultspēles, tā arī individuālas spēles, šogad pirmo reizi čempionāta pastāvēšanas vēsturē tika rīkotas tikai individuālas spēles.

Jau no pašas pirmās kārtas izrādījās, ka nav izteikta līdera, jo uz līdera lomu pretendēja seši tenisisti, kuri arī mainījās vietām visu triju kārtu garumā un tikai pēdējās kārtas pēdējās spēlēs veiksmē uzmaidīja Albertam Veigulim no Jēkabpils, kurš arī kļuva par jauno čempionu. Otro vietu ieguva Jurijs Ustinovs no Daugav-

pils. Pagājušā gada čempions, preilietis Ervīns Žikars palika trešais. Ceturtajā vietā ierindojās turnīra organizators Voldemārs Limanis no Preiļiem. Ar piekto vietu nācās samierināties Viktoram Martinovam no Preiļiem. Sešinieku noslēdza Andris Krūmiņš no Jēkabpils. Atsevišķi tika apbalvoti arī veterāni, kuriem pirmajā vietā ierindojās Voldemārs Limanis no Preiļiem, otrais palika Viktors Martinovs, bet trijnieku noslēdza Pāvels Koņuhovs. Visi uzvarētāji tika apbalvoti ar kausiem un diplomiem.

V.Ozoliņš

Veterānu čempionāta otrā kārtā futbolā

Ziemeļaustrumu Futbola līgas veterānu čempionāta otrā kārtā notika Jēkabpils rajona Salas vidusskolā. Līvānu komanda «Namejs» spēlēja ar mainīgām sekmēm. Visas četras spēles bija ar līdzvērtīgiem pretiniekiem. Uzvarēta tika Aizkraukle ar 4:3, bet ar minimāliem rezultātiem nācās

piekāpties Viļakai (2:3), Ogres (1:2) un Jēkabpīlij (2:4). Vārtus līvāniešu labā guva A.Rukša — 5, I.Visockis — 2, V.Poļakovs un A.Makarušins — pa 1. Kārtā uzvarēja Jēkabpils, sekoja Ogre un Viļaka. Pēc divām kārtām līderi ir viļakieši, bet Līvānu «Namejs» ir piektajā vietā. A.Rukša ar pie-

ciem gūtajiem vārtiem ir ceturtais labākais čempionātā. Atlikušās četras kārtas notiks nākamajā gadā un, cerams, viena varētu notikt arī Līvānos.

**A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu
Futbola līgas sacensību
direktors**

Preiļu deļotāju panākumi Latgales atklātajā čempionātā

6. decembrī Preiļos notika sporta deļu Latgales atklātais čempionāts. Tajā ar labiem panākumiem piedalījās arī sporta deļu kluba «Vita» deļotāju pāri no Preiļiem.

Beāta Petrova-Kolosova un Edmunds Ķiršs, Anna Svetlova un Artjoms Vorobjovs, Elizabete Stalidzāne un Lauris Viļcāns, Rūta Vučāne un Ervīns Rusiņš, Lelde Zīmele un Dmitrijs Derjagins

iesācēju klasē ieguva 1. vietu, Sigita Dzene un Ivars Plonis iesācēju klasē izcīnīja godpilno 2. vietu.

Viktorija Kondratjeva un Ervīns Mūrnieks D klasē bija pirmie, Jeļenai Afoničai un Igoram Vasīļevsam klasē Juniori I E 6 - 1. vieta, Anna Sevastjanova un Elvijs Tarasovs deļu klasē Juniori I D LA ieguva godpilno 2. vietu Latvijas Amerikas deļos un klasē Juniori I D ST bija trešie standartdeļos.

Deļotāji Alise Dudareva un Ilja

Svetlovs piedalījās deļu klasē Juniori II 5 deļas ST, izcīnot 2. vietu, un Juniori II 5 deļas La - 3. vietu.

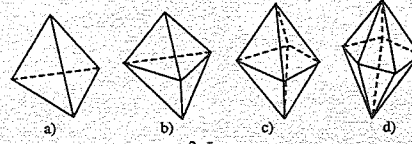
Deļu kluba «Vita» pedagogi Vita un Leonīds Tihonovi var būt patiesi gandarīti par savu audzēkņu uzvarām, jo tikai nopietns un sistemātisks treniņu darbs ir šādu panākumu pamatā.

Veiksmi un panākumus deļotājiem un viņu vecākiem Jaunajā 2004. gadā!

I.Stare

Jauno matemātiķu konkursa 3. kārtā

Sveicināti kolēģi — jaunie matemātiķi! Ja jūs mācāties ne vecākā kā 7. klasē, jums patīk matemātika un jūs vēlētos brīvā laikā parisināt vēl kādus uzdevumus, tad šis konkurss ir tieši jums!

Šoreiz publicējam 3. kārtas uzdevumus, 2. kārtas uzdevumu atrisinājumus un 1. kārtas laureātus.

Laureāti tiks noteikti gan katrā kārtā atsevišķi, gan kopvērtējumā par visām kārtām. Sūtiet savus risinājumus pat tad, ja izdevies pieveikt tikai dažus no dotajiem uzdevumiem. Rakstiet ne tikai uzdevuma atbildi, bet arī savu spriedumu, kā pie tās nonācāt! Gaidām gan individuālo, gan kolektīvo risinātāju darbus (piem., divi draugi, brālis un māsa, kādas klases vai skolas matemātikas pulciņš un tml.). Kolektīvajiem risinājumiem savai komandai jāizdomā nosaukums un to mācību gada laikā nedrīkst mainīt.

Komandas dalībniekiem jāvienojas par vienu risinājuma variantu un tas jānoformē kā viens, visai komandai kopīgs darbs, nevis jāšūta katrā komandas dalībnieka versijas par atrisinājumiem! Katrā kārtā norādiet arī visus dalībniekus, kas piedalījās šīs kārtas uzdevumu risināšanā. Gadījumā, ja no vienas skolas vai klases saņemsim vairākus gandrīz vienādus darbus, darbu labotājiem ir tiesības tos tik un tā apvienot vienā pulciņa darbā!

Risinājumus sūtiet uz adresi: **Jauno matemātiķu konkurss, Rudzātu vidusskola, Miera iela 13, Rudzāti, Preiļu raj. LV-5328.**

Darbā (nevis tikai uz aplokšnes) OBLIGĀTI norādiet savu vārdu, uzvārdu, skolu, klasi!

Ja Jums patīk darboties ar datoru un ir pieeja INTERNET-am, risinājumus varat sūtīt arī uz e-mail: lasins@lanet.lv (šajā gadījumā vispirms iepazīstieties ar darba norīkošanas noteikumiem lapā <http://www.liis.lv/NMS/>).

Risinājumu iesūtīšanas termiņš **23. janvāris** (pasta zīmogs).

3. kārtas uzdevumi

1. Ciparu virknē 123456789 ievietojiet aritmētiskās darbības zīmes («+», «-», «*», «/») un iekavas tā, lai iegūtais izteiksmes vērtība būtu 99.

2. Kādus naturālus skaitļus var ievietot x un y vietā, lai iegūtu pareizu vienādbū $5x + 2y = 30$. Atrodiet visas iespējamās atbildes!

3. Regulāram sešstūrī katrā stūrī izgriezta pa vienam rombā, kura malas garums ir puse no sešstūra malas garuma (skat. 5. zīm.). Aprēķiniet, kura daļa no sešstūra laukuma ir iegūtais zvaigznes laukums?

4. Skudriņa Tipa atrodas rūtīņas lapas augšējā kreisajā stūrī. Viņa var pārvietoties tikai pa rūtīņu malām, pie tam tikai virzienā uz leju vai pa labi. Katrai rūtīņas virsotnei aprēķināts, cik dažādos veidos Tipa var nokļūt šajā punktā. Kurās rūtīņu virsotnēs skudriņa var nokļūt ne vairāk kā 50 dažādos veidos? (Parādiet to zīmējumā!)

5. Attālums starp divām pilsētām A un B ir 100 km. No tām vienlaicīgi ar vienādu ātrumu viens otram preti izbrauca divi velosipēdisti. Tāpat no pilsētas A reizē ar velosipēdistu izlidoja putniņš. Putniņš lidoja līdz sastapa otro velosipēdistu, tad apgrīzās un lidoja atpakaļ līdz sastapa pirmo velosipēdistu, atkal apgrīzās utt., līdz abi velosipēdisti satikās. Cik km nolidoja putniņš, ja zināms, ka tā ātrums ir 2 reizes lielāks nekā velosipēdistu ātrums?

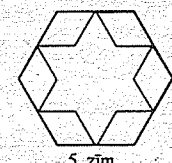
2. kārtas uzdevumu atrisinājumi

1. Skat., piem., 1. zīmējumu. Sīpiem cipariem norādītais skaitļu summas par rindinām (aiz katras rindīņas), summas pa kolonnām (zem katras kolonnas) un summas pa abām diagonālēm (augšējās stūros).

36	3	2	7	4	28
	5	6	1	8	20
	9	10	11	12	42
	13	14	15	16	58
	30	32	34	40	

1. zīm.

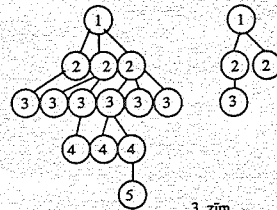
2. Telpiskais ķermenis — daudzskaldnis, kuram ir vismazāk skaldņu, ir trijstūra piramīda — tai ir 4 skaldnes (skat. 2.a) zīm.). Saliekot divas šā-

5. zīm.

das piramīdas kopā, iegūsim 2.b) zīm. redzamo ķermeni, kuram ir 6 skaldnes — vienādmalu trijstūri. Tāpat no dotajiem 10 trijstūrīšiem Jānītis var izgatavot augstākais 2 lukstūrīšus (piem., 2.a) un 2.b) zīmējumā parādītos), jo trim lukstūrīšiem būs nepieciešami vismaz $3 \times 4 = 12$ trijstūrīši. Vēl no pieejamajiem 10 vienādmalu trijstūrīšiem var izveidot 2.c) vai 2.d) zīmējumā attēlotos ķermeņus; tie iegūti divas četrstūra, resp. piecstūra, piramīdas saliekot ar pamatiem kopā. 2.c) zīmējumā attēlotajam ķermēnim ir 8 skaldnes, tāpat tiks izmantoti tikai 8 trijstūri un 2 trijstūri paliks pāri, jo no tiem citu ķermeni izveidot nevar. 2.d) zīmējumā attēlotajam ķermēnim ir 10 skaldnes, tāpat tiks izmantoti visi trijstūri.

3. Atbilde: nē. Uzdevuma prasības var apmierināt tikai skaitļi 2004 dalītāji. Skaitlim 2004 ir 12 sekojoši dalītāji: 1, 2, 3, 4, 6, 12, 167, 334, 501, 668, 1002 un 2004. Pārbaudot katru no šiem skaitļiem — pareizinojot to ar tā ciparu summu, redzam, ka nevienā gadījumā reizinājums nav vienāds ar 2004.

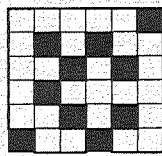

3. zīm.

4. Izvēlēsimies vienu no skolēniem un piešķirsim viņam numuru «1». Visiem viņa draugiem piešķirsim katram numuru «2». Visiem bērniem, kas draudzējas ar kādu, kuram ir numurs «2» un kuram vēl nav sava numura, piešķirsim numuru «3», utt. Ja, šim procesam beidzoties, paliek daži bērni, kuriem vēl nav numuru, izvēlamies vienu no tiem, piešķiram tam numuru 1, utt. (Piemēram, skat 3. zīm.)

Pēc tam uz Cirku nosūtām bērņus ar nepāra numuriem, uz Leļļu teātri — ar pāra numuriem.

Šādā veidā nosūtām bērņus uz izklaides pasākumiem, katrs bērņs varēs uzzināt informāciju par pasākumu, kurā nav piedalījies.

4. zīm.

5. Jā, skat., piem. 4. zīm., kur 1 rūtīņas malas garums ir 1 km; iekrāsotie kvadrātiņi ir izraktie dīķi un līči. Atlikusi sauszeme tik tiešām ir «viengabalaina» — to visu var izstaigāt, nepārlēcot nevienam dīķim vai līči «savienojumam», un kopējās krasta līnijas garums ir 54 km.

1. kārtas laureāti Preiļu rajonā

Tie kolektīvi (draugi), kas nebija paši izdomājuši savas komandas nosaukumu, tika nosaukti, izmantojot visu norādīto dalībnieku vārdu pirmos divus burtus.

1. vieta. Jānis Bronka (Jaunsilavas pamatskola). Kolektīvi: Rudzātu vidusskolas matemātikas pulciņš.

2. vieta. Kolektīvi: MaMā (Salas pamatskola).

Atzīnība. Zane Kivleniece (Rudzātu vidusskola); Vita Budencova (Rudzātu vidusskola); Sandra Miļta (Līvānu 1. vidusskola); Kolektīvi: «MAR» (Rudzātu vidusskola).

Veiksmīgu un atklājumiem bagātu Jauno gadu vēl JMK grupa!

Veneranda Sprīņģe, Rudzātu vidusskolas skolotāja

No kurienes Ziemassvētku vecītim jums būtu jāatnes dāvana?

Jeļena Samohvalova, bezdarbiece Preiļos:

— Vēlos, lai Ziemassvētku vecītis atnestu laimi un prieku. To nevar nopirkt nekur. Šīs dāvanas atkarīgas no apkārtējiem cilvēkiem. Vajag vairāk smaidu, gaišuma acīs, labestības. Tad visi jutīsies priecīgāk. Man tomēr liekas, ka šo dāvanu nesamēšu. Nesen ciemojas kādā ārvalstī un pēc atgriešanās vēl spiltāk ievēroju cilvēku savstarpējo necieņu, rupjību.

Iļona Mukāne, līvāniete, mācās Preiļu arodividusskolā:

— Es ļoti vēlos, lai Ziemassvētku vecītis man atnes kaut ko no kosmētikas vai arī kādu mīksto mantiņu. Nezinu, atnesīs vai nē, bet gaidu. Iepriekšējos gados manas vēlēšanās ne vienmēr piepildījās, nezinu, kā būs šogad. Vēl man gribētos, lai Ziemassvētku vecītis kā dāvanu skolas kopmītnēm sagādātu ledusskapi.

Anna Krūmiņa, pārdevēja rotaļlietu veikalā:

— Labi zinu, ka Ziemassvētku vecīši piepildīs daudz bērnu vēlēšanās. Jau tagad vecīši nāk uz veikalu ar bērnu vēstulēm un pilda savus maiskus.

Es Ziemassvētku vecītim gribētu palūgt, lai cilvēki vairāk smaidītu, priecātos, lai visiem būtu liksmi svētki un stipra veselība, lai valdītu savstarpēja draudzība un cilvēku dvēseles būtu atraisītas.

Tās ir dāvanas, kas par naudu nav nopērkamas, bet ko man gribētos saņemt.

Roberts Rolands Karveckis no Rīgas, ciemojas pie radiem Preiļos:

— Vēlos kādu kaseti ar multeni, tikai latviešu valodā, ko skatīties pa *vidiku*. Vēl gribu krājkasīti, kurai no apakšas var izņemt naudu. Man patīk, ka arī mammai un tētim vecītis kaut ko atnes. Un vecmammai arī. Man ir seši gadi. Es protu dzejolīti, ko skaitīšu mājās pie eglītes, bet dārziņā es tēlošu cīruli. Skaitīšu cīruļa dzejoli.

Antons Sparāns, pensionārs no Vārkavas pagasta

— Gribētos jaunu mašīnu, bet diezin vai atnesīs. Uz mūsu mājām Ziemassvētku vecītis neatnāk. Pie mazbērniem gan ejot, bet līdz mums neatnāk. Laikam esam par veciem Ziemassvētku vecīša apciemojumiem. Pie citiem pensionāriem, kuri ir vēl vecāki, iet Ziemassvētku vecītis no pagasta padomes. Priekš viņa laikam es un mana sieviņa esam par jauniem.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

IZMAIŅAS DARBA DIENU GRAFIKĀ

A/s "Latvijas Gāze" informē klientus par izmaiņām darba dienu grafikā. Šā gada 29. decembra darba diena tika pārcelta uz sestdienu, **22. novembri**; 30. decembra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **20. decembri**; 2004. gada 2. janvāra darba diena tiek pārcelta uz sestdienu, **10. janvāri**.

A/s "Latvijas Gāze" Daugavpils iecirknis Preiļos
Preiļos, Rīgas ielā 5
Darba laiks: š. g. 20.12.; 10.01.2004 9:00 - 11:00

Gāzes iekārtu remontdarbi
Tāl. 53 81324

Informācija par norēķiniem
Tāl. 54 04010

A/s "Latvijas Gāze" Jēkabpils iecirknis Līvānos
Līvānos, Saules ielā 12 - 40
Darba laiks: Sestdien, 20. decembrī 8:00 - 12:00 12:45 - 16:00;
Sestdien, 10. janvārī 8:00 - 12:00 12:45 - 15:45.

Konsultācijas par gazifikācijas iespējām
Tāl. 52 37508 (Jēkabpils); 6337922

Informācija par norēķiniem
Tāl. 53 42207

Izmantojiet iespēju saņemt konsultācijas par gazifikācijas iespējām un norēķiniem norādītajās sestdienās.

Jūsu - a/s "Latvijas Gāze".

PĒRK zāgbaļķus, sikbaļķus, finieri, papīrmalku.
Tāl. 6536527.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā pensionāriem:
✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ līzingu bez pirmās iemaksas.
Pērk sertifikātus.
Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 9142145.

PĒRK ZEMI PIE EZERA
Samaksa tūlītēja. Bez starpniekiem
Tāl. 9659635

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

PĒRK labus PRIEDES BAĻĶUS galdniecībai.
Tūlītēja, laba samaksa.
Tāl. 6540610.

Iepērk cūkgaļu, liellopa, aitas gaļu.
Samaksa tūlītēja.
Velc kaušanu.
Tāl. 9584184.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tāl. 6499013, 5911000, 54-95888.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Kinoteātris «Ezerzeme»
Preiļos

* 17. un 18. decembrī pulksten 20.00 fantastika «*Matrīks - revolūcija*».

Galēnu kultūras nams

* 19. decembrī pulksten 14.00 literāri muzikāls uzvedums. Piedalās Latgales jaunie dzejnieki, Rēzeknes augstskolas pasniedzēji.

* 26. decembrī pulksten 19.00 pašdarbnieku koncerts. Pulksten 20.30 Ziemassvētku sarīkojums visām paudzēm kopā ar grupu «Pankūkas».

* 27. decembrī pulksten 11.00 eglīte visjaunākajiem pagasta iedzīvotājiem.

Stabulnieku kultūras nams

* 19. decembrī pulksten 10.00 eglīte skolēniem.

* 20. decembrī pulksten 14.00 Ziemassvētku ieskaņu koncerts. Piedalās Salas pamatskolas skolēni.

* 26. decembrī pulksten 14.00 pašdarbnieku koncerts. Pulksten 21.00 at-

pūtas vakars, līdzī ņemot groziņus. Iepriekšēja pieteikšanās.

* 27. decembrī pulksten 14.00 eglīte pirmsskolas vecuma bērniem.

* 28. decembrī pulksten 22.00 balle, spēlē Sandra un grupa «Draugi».

* 30. decembrī pulksten 22.00 Vecgada balle kopā ar Aiju.

Riebiņu kultūras nams

* 26. decembrī pulksten 11.00 Ziemassvētku eglīte Riebiņu pagasta pirmsskolas vecuma bērniem. Pulksten 21.00 uz Ziemassvētku balli ielūdz deju mūzikas grupa «Laineri».

* 1. janvārī pulksten 1.00 Jaungada lielā nakts balle. Spēlē grupa «Vārbūt».

Jersikas tautas nams

* 20. decembrī pulksten 14.30 svētku eglīte bērniem, ielūdz Salatētis.

* 26. decembrī pulksten 21.30 balle ar groziņiem Ziemassvētku noskaņās. Spēlē grupa «Vēja runa».

* 2. janvārī pulksten 21.00 Jaungada karnevāls kopā ar grupu «Bez Aira». Maskām ieeja brīva.

Pārdod

Iopbarības miltus, graudus ar piegādi. Tāl. 5323076, 6104180;

sivēnus, iespējama piegāde. Tāl. 5350359; riepas (175x70, R-13, vissezona, Ls 15/gab.). Tāl. 6203320

Ford Sierra (2.0l, 1992.g., melna, pikaps, labā tehniskā stāvoklī). Tāl. 9297384.

Pērk

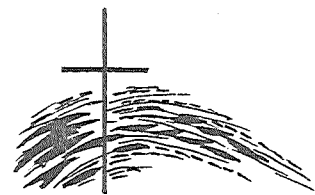
remontējamu uzkares arklu 3-35. Tāl. 5377619 vakaros pēc 20.00;

VAZ-2105 (labā stāvoklī). Tāl. 9461797; T-40 (darba kārtībā). Tāl. 6469917.

Maina

labiekārtotu privatizētu 1,5 ist. dzīvokli siera rūpnīcas rajonā pret lielāku vai pārdod. Tāl. 5321446 vakaros.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķīlu katru dienu Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 5342332, 5341221 (vakaros). Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulvāris, Tāl. 5307068, 5323024 (vakaros).

Runājiet ar mani klusi, klusi,
Saudzīgāk kā dažu citu dien:
Šodien mana sirds ir palikusi
Smagāka par rūgtu sāpi vienu.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Mihaila ARAKČEJEVA tuviniekiem,
no viņa atvadoties.
Silajāņu pamatskolas darbinieki

Gaisma nodzisa,
Tava pasaule aplkusa.
Esam kopā ar Andri un Ligitu
Kurmjiem, no VECMĀMIŅAS
atvadoties.
7. un 9. klase, audzinātāji

Izsakām līdzjūtību
Antonīnai Kuzņecovai,
VĪRAMĀTĪ zemes klēpī guldot.
AAS «Baltikums»

REKLĀMDEVĒJU IEVĒRĪBAI!

Visiem sludinājumiem un reklāmām, kas tiks ievietoti «NOVADNIEKĀ» **24. un 27. decembrī, piedāvājam**

20% atlaidi.

Reklāmas jāiesniedz «Novadnieka» reklāmdaļā Brīvības ielā 14, Preiļos līdz 18. decembrim. Tāl. 5307057.